PROMIN

ПРОМІНЬ

ВЕРЕСЕНЬ
Ч. 9
1979

Second Class Mail Registration Number 1925

РІК XX

ПРОМІНЬ

ВЕРЕСЕНЬ 1979

Ч. 9

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплата в Канаді	$8.00
Передплата до інших країн	8.00
Поодиноке число	.80

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

No. 9

PROMIN

SEPTEMBER, 1979

VOL. XX

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Subscription in Canada	$8.00
Subscription in other countries	8.00
Single copy	.80

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

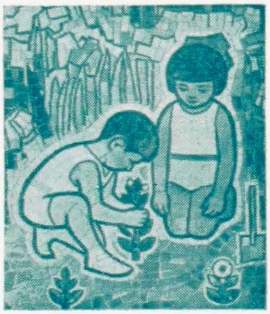

В ЦІМ ЧИСЛІ:

Яр. Славутич — Камінець із батьківської хати	1
Г. Сенишин — Становище української дитини в Україні в Міжнародньому Році Дитини	1
А. Курдидик — Пагін кислатого дуба	4
Н. Кузьменко — Ніягара	5
М. Коцюбинський — Хмари, Самотній, Утома	6
М. І. Мандрика — Ніби в рідній стороні	7
Зоя Когут — На роздоріжжю	7
Анна Звоздецька — „За нами, сестри"	8
С. Степанюк — Східня філія музею	12
Марія Вавринюк — Спогади минулого	13
Відділ для дітей	14
Ivan Harmata — Ukraine and Ukrainian Canadians	15
Lydia Kasianchuk — Consumer Avare!	16
Музейні вісті	19
Й. Лозинський — Про ювілейну книгу	19
— Яр Славутич — Українські поезії в Канаді	20
Н. К. — Новий журнал	21
Нев'янучі вінки	23
Громадська і родинна хроніка	24
Річні збори відділів	29
Довкола дому	32
Українська вишивка	32

НА ОБКЛАДИНЦІ:

Катерина Кричевська-Росандич — Весняний етюд. Гл. стор. 4.

ВИДАННЯ, ЩО ЇХ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Блискуча зоря, княжна Анна Всеволодівна, Митр. Іларіон	$ 0.50
Вибране, Г. Мандрика	1.50
Видатні жінки України, Н. Полонська-Василенко	6.00
Довідник про Союз Українок Канади	0.10
Листки взорів з мистецької книжки, хрестиками, явор., низинкою	0.25
Дорогами Сорокріччя, Н. Когуська	1.50
Збірка матеріялів, 100-річчя з дня нар. Лесі Українки	2.50
На крилах пісень, пісні з нотами на слова Лесі Українки	10.00
На Роковини Івана Франка	1.00
П'єса, „За нами, сестри!", Анна Звоздецька	1.50
П'єси для молоді	2.50
Програма для садочків	1.50
Програма для Молодших Відділів СУМК	2.00
Програма на свято Л. Українки і О. Кобилянської	1.00
Програма на свято Св. Миколая	2.50
Про життя і творчість Ольги Кобилянської	0.50
Підручник для Надзірної Ради Молодших Відділів СУМК	7.00
50-річчя здобуття громадських прав Української Жінки, Г. Янішевська	0.75
Статут Союзу Українок Канади	0.25
Твори Лесі Українки, в англійській мові, КУК	7.50
Три сильветки, Л. Білецький	1.50
Українські коляди, С. Яременко	0.75
Українська жінка в хореографії, М. Пастернакова	3.00
Чарівний діямант, М. Погідний-Угорчак	2.00
Юний Скоморох, п'єси для молоді	6.00
Я вернуся, О. Крамар	0.50
Pysanka: Icon of the Universe — Museum U.W.A.C.	3.95
"Ukrainan Canadiana" U.W.A.S.	12.00
The Development of Ukrainian Classical Music, D. Koziy	0.50

Союз Українок Канади — Едмонтон, Альберта

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA

№25 11024 — 82 Ave.,

Edmonton, Alberta T6G 0T2

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

СТАНОВИЩЕ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ В УКРАЇНІ В МІЖНАРОДНИЙ РІК ДИТИНИ

1979-ий рік оголошений Асамблеєю Об'єднаних Націй Міжнародним Роком Дитини в 20-ліття Хартії Прав Людини.

Хартія Прав Людини з 1959 р. виступає проти всілякої дискримінації чи кривди заподіяної в відношенні фізичного чи духового розвою дитини. На жаль, в поневоленій Україні, ці правила в практиці не мають жодного застосування, помимо, що Совєтський Союз своїм підписом зобов'язався придержуватись тих постанов.

Наш поет, Тарас Шевченко, в своїй образотворчій уяві так прекрасно змальовує образ щасливої родини, образ матері й дитини:

„У нашім раї, на землі,
Нічого кращого немає,
Як тая мати молодая
З своїм дитяточком малим..."

І чому б цей образ не мав би бути правдивий? — Однак, із сумом, ми мусимо признати, що цей образ далекий від правдивої дійсності.

Стверджуючи, що геоґрафічне положення України не сприяло спокійному, еволюційному розвоєві українського народу, а через це й доля багатьох дітей була досить несприятлива. Однак, як довго населення села творило ядро нації, так довго — помимо різних недостатків, труднощів і всіляких непередвиджених лихоліть — цей скарб нації, яким являється дитина, був тим здоровим приростом нації.

Сьогодні, після зруйнування большевиками основної структури соціяльного життя — а саме знищення вільних землевласників, знищено й українські вільні родинні огнища. — Примусові роботи в колгоспах, фабриках чи інших підприємствах змушують родичів віддати своїх малят до так званих дитячих комбінатів, чим відривають малих дітей від їх родинного й рідного оточення, а вороже наставлені виховники приділені до тих садочків виховують свого роду яничарів окупанта й в такий спосіб виростають такі, що уважають Павлика Морозова, донощика на своїх родичів, за героя.

Газета „Вісті з України" з дня 10.8.78 р. пише, що „молодята виховуються за програмою, розробленою міністерством освіти України. Основна увага звертається на гармонійний розвиток дитини — розумовий, фізичний, моральний, естетичний, у відповідності з віковими особливостями. У дитячих садках працюють вихователі з вищою та спеціяльною освітою". ..."Будівництво дитячих комбінатів коштувало господарству 700 тисяч карбованців. Вартість перебування дитини в садку становить 527 карбованців на рік, а робітник чи службовець платить 72 до 108 карбованців на рік, залежно від заробітку. Весь рік у харчовому раціоні дітей є свіжі овочі, фрукти, соки. Літні місяці вважаються оздоровчим періодом. Малята більшість часу перебувають на свіжому повітрі". — Ось як прекрасно описується в газеті для зарубіжних українців. А дійсність яка? Не то, що нема цих зовнішніх описаних матеріяльних познак, виглядів — хіба в якихось показових садочках — а що більше, там скалічується душу дитини через її винародовлення — впровадження чужої мови окупанта в щоденне життя й це наставляє цю молоду душу вороже до всього рідного, до своєї мови, культури, релігії й до своїх рідних батьків. До цього всього варто додати, що та фізична праця батьків цілковито не оплачується, бо дохід — так звана зар-платня не вистачає навіть на купно черевиків для дитини. (Марта Чиж „Мама й дитина в модерній системі невільництва УССР, стор. 27). — В дальшій студії показується, що таких садочків в Україні подибується дуже мале число. Можна навіть сказати, що відчувається кольосальний брак. — Тоді діти залишаються вдома без жодної опіки й саме, в великій мірі, такі обставини витворили масове явище дітей без опіки, які відтак переходять в стадію мандрівки від місцевості до місцевості й витворюють групу дітей без-

---

Яр Славутич

КАМІНЕЦЬ ІЗ БАТЬКІВСЬКОЇ ХАТИ

Йдучи у світ, лишаючи вітчизну,
Беруть на спомин у дорогу грізну
Пучок євшану чи дрібок землі,
Щоб на чужині, в доброті чи злі,
Вони серця потугою снажили.
Зазнав і я тієї долі-сили,
Узявши в свій порожній гаманець
Черленновидий, красний кремінець
Із підмурівка батьківської хати.
Який тепер я радий і багатий!
Зі мною впарі обійшовши світ,
Мене зберіг той камінець-граніт.

Із книги „Зібрані твори, 1938 - 1978".

притульних, чи як їх називають безпризорних. — Їх також називають пацанами й саме про них написав новелю Володимир Куліш під таким самим наголовком „Пацани". — Ці діти — побільшости — це діти наших заможних селян, так званих куркулів, яким відібрано землі, або сироти, родичі яких, загинули на засланні в Сибірі. — І ось вони в дорозі свого безпритульства стають бандитами, злодіями, анархістами — ворожо наставлені до всього оточення, готові кожні хвилини забити того, хто стоїть на дорозі їхніх забаганок. Врешті їх лапають і саджають в тюрму, чи засилають в концентраційні табори. І саме з них витворюється тюремний тип так званого „блатного", який не то що не підпорядковується жодній дисципліні, але що гірше витворюється найбільш докучливий елемент для всіх ув'язнених, а головно політичних. Звичайно вони перебувають тоді в таборах примусових робіт решту свого життя, яке скорочується різними слабостями, пянством, биття чи екзекуцією.

Через загальний брак фізичної, робочої сили в Совєтському Союзі закликається всіляки-ми патріотичними гаслами неповнолітню молодь до фізичної праці на рілі, в городах і фабриках. Для членів молодечої організації „Комсомол", відбуття таких фізичних праць, примусове.

Спеціяльну категорію дітей творять діти політично-засуджених, яких родичі перебувають по тюрмах, в концентраційних таборах чи на засланні. Такі діти в молодім віці приділюються до сирітських гуртожитків, якщо не знайдеться близька родина, щоби їх звідтам видістати. Там вони підлягають цілковитій індоктринації. — До тієї категорії належить частина дітей жертв голоду 1933 р., яких життя збереглось власне в таких сиротинцях.

Діти народжені в концентраційних таборах уважаються власністю держави й ніколи своїх родичів не знають. Їх забирають від матерів і приміщують в державних сиротинцях. (Марта Чиж, „Мама й дитина"...)".

Всім нам добре знана доля сина генерала Романа Шухевича — Юрія. Заарештований на 14-ому році життя до сьогодні карається по концентраційних таборах.

Це були загальникові спостереження відносно дітей робітничої кляси, чи політично переслідуваних.

Як представляється справа дітей більш упревілейованої кляси? Вони повинні бути більш щасливі. Ними можуть опікуватися баб-ці, або їхні мами, які не мусять ходити на примусові роботи. Однак і тут не може бути все в порядку. Різниця між хатньою, а урядовою ментальністю приводить до різних виховно-психологічних ускладнень. Українські діти підлягають тискові денаціоналізації — русифікації. Діти часто змушені з браку української школи, чи з якихсь інших причин учащати до російської. — Отже навчання проходить в чужій мові, а з тим приходить і вороже насвітлення історичних подій, літератури, культури, що витворює у молодої людини почуття меншевартости свого народу. Брак релігійно-морального виховання посилює атеїстична пропаганда, яка спричинює розвій різних баптистських сект і настроює велику частину молоді саме до шукання правдивого джерела християнської релігії.

Ось в книжці свящ. Дмитра Дудка „Наша віра" (видана в Ню Йорку 1977) розказується про одну дівчинку — комсомолку, бо для кращих життєвих можливостей більшість дітей записується до молодечої організації „Комсомол", яка прийшла до сповіди й уважає великим гріхом одягнення комсомольської хустки. На своє оправдання вона пояснює, що перед її одягненням, вона цю хустку покропила свяченою водою (стор. 116).

В іншому місці свящ. Дудка розповідає, як одна дівчинка зайшла до його кімнати й побачила хрест з розп'яттям Ісуса й як вона з захопленням приглядалась цьому хресту, як водила своїми рученятами по Розп'яттю й все приговорювала, що саме таким вона цю річ уявляла...

Ці випадки доказують, як вже в молодому віці, дитина починає кривити душею й жити подвійним життям, вчиться скривати свої правдиві почування, чи думки, вчиться пізнавати кому й що можна сказати.

І так виростає, в оточенні строгої дисципліни супроти всіляких ворожо-наставлених зверхників, які за всяку ціну хочуть винародовити українські молоді душі й викорінити всякі релігійні почування, молода людина, яка пізнає правду аж дійде до зрілого віку й тоді, або приноровиться до обставин і дальше буде кривити душею, або стане в обороні правди й буде її носієм і саме тоді цілковито зміниться її життя, бо вона стане на шлях тих, яких в Совєтському Союзі переслідують, гонять, саджають в тюрми, концентраційні табори чи психушки. Тоді вона знайдеться на шляху одержимих, які боронять правду за всяку ціну.

Прикладом служить нам Надія Світлична, якій вдалось вирватись з того „раю" і нам розповіла про долю таких одержимих братів і сестер. Вона саме вихована в комсомолі, перейнята гаслами „братерства й справедливості між людьми" не здавала собі справи з великої брехні вложеної в пропаґандивні гасла виховання молоді. Прийшлість її в цьому переконатись в більш дозрілому віці, коли її без жодної провини заарештовано — хіба може за її любов до свого рідного — українського, а її сина забрано до сиротинця.

А ось, як гарно звучать рядки поезії, яку виучують комсомольці:

Ленський Розстріл:

„Чекає жінка чоловіка
Малих діток до серця тулить,
Не жди, не прийде він до віку,
Його скосила хижа куля".

А скільки жінок і дітей чекає своїх мужів, батьків, які караються, чи вже загинули, без жодних провин — в тюрмах, концентраційних таборах чи психіятричних заведеннях Совєтського Союзу?

Варто, коротко, згадати ще про студіюючу молодь в Україні, хоч може вони вже й не зачисляються безпосередньо до дітей.

Відомо нам, що викладовою мвю на університетах в Україні являється російська мова. Українська мова вживається лише на факультетах української мови й літератури. І саме ці студенти, які вибирають собі ці факультети й виказують свою любов до рідної батьківщини, літератури й культури найчастіше опинюються на шляху переслідуваних, гнаних з одної праці на другу, а відтак чекає їх арешт, тюрма й далека дорога на Сибір.

Російський окупант нашої батьківщини свідомий того, що сьогоднішня українська дитина — це майбутність українського народу. Він посягнув по душу української дитини в намірі її цілковито зденаціоналізувати й скерувати її увагу, її ціломислення на ворожі для свого власного народу рейки. Не дармо Гітлер твердив: дайте мені можливість виховання одного покоління, а я зміню будучність свого народу.

Діти Совєтського Союзу, протягом всього часу, чи в школі, чи в дитячих, молодечих організаціях, чи навіть вдома мусять своїми ділами й захованням виказувати свою відданість державі й партії, приховуючи свої приязні, гуманні настрої супроти своїх родичів, чи приятелів.

Наводячи ті всі факти можемо ствердити, що становище дитини в Україні жалюгідне, що комуністичні хитрощі не мають меж, щоби осягнути свою підлу ціль: знищення українського народу через винародовлення.

До цього самого висновку доходить пані Ірина Пеленська в своїй доповіді на пленарній сесії третього Світового Конґресу Вільних Українців на тему: „В обороні Української дитини".

На самому початку прелегентка запитує: „Оборони перед чим"?, а відтак дає відповідь: „Перед переслідуванням, що їх несе режим окупанта цілому українському народові з тією різницею, що дитина, фізично й психологічно більше страждає від переслідування, а друга різниця у наслідках: коли нарід, як цілість може сприймати, відбивати й в деякій мірі перетривати попри ворожий тиск, принаймні, як етнографічна маса, то втрата дитячих поколін, до чого систематично прямують наші окупанти, може бути загибіллю нації в майбутньому".

Що саме нам робити? Як можемо помогти дітям нашого знедоленого, але нескореного народу в Україні?

Поперше. затримати денаціоналізацію української дитини в діяспорі. Пам'ятати „Дитина скарб народу", „Кожна українська дитина вивчає українську мову", „Допомога українській дитині в потребі", врешті даймо клич: „Будьмо друзями дитини!" Це ті гасла, кличі видвигнені в повищій доповіді під час 3-ого Світового Конґресу й прийняті в резолюціях конґресу. Подруге: наша праця мусить бути звернена на різні звідомлення, обзнайомлення, описи призначені для оргаізацій Об'єднаних Націй, як також для нашого ширшого оточення, щоби їх усвідомлювати в правдивій ситуації в Україні й через усвідомлення публичної опінії дати цю моральну поміч нашим землякам на рідних землях.

Доповідь Галини Сенишин на окружнім з'їзді
Брендфорд, Онт. 6. 5. 79 р.

„Сучасне панування московського більшовизму на Україні — це тяжка життєва й політична школа для українського народу. В неволі гіркій він ще більше полюбив свободу, в національнім нещасті він згадує минуле, коли хоч короткий час був у своїй хаті хазяїном. Ще тяжить „мертва рука" московського більшовизму над нашою країною, але сили нації ще не вмерли, енергія народня все більше і більше ви ривається з-під комуністичної кормиги... Україна як нація — як нація, яка знає, чого вона хоче й куди їй іти, — є фактом безперечним навіть для наших ворогів". С. Петлюра

Пагінок крислатого дуба

Хто хоч трохи ознайомлений з історією української культури, той знає, що Господь покликав часто до служби при її вівтарі та до праці для неї цілі родини, іноді й цілі роди. Це так, як у євангельській притчі про виноградарів: „Найняв винницю й поставив у ній цих рвати і цих носити, тих толочити і ще інших заквашувати; дав їм винницю — поставив їх і пішов у дорогу..." Якби шукати за ними, ми мусіли б почати з Христі Алчевської (старшої), матері поетки Христі й оперного співака Івана, а там уже пішли б довгі списки таких родин, — тільки для прикладу варт пригадати з недавніх чи навіть сучасників Івана, Тараса і Петра Франків, Богдана і Лева Лепких, Олену й Ольгу Кульчицьких, Мілену, Антона, Михайла й Івана (Кедрина) Рудницьких. Едвард-Ека, Юрія і Ярему Козаків, навіть у Канаді Михайла і Христю Петрівських чи Любу, Іренея і Радослава Жуків.

У такому пляні слід нам підійти і до Катерини Кричевської, — нащадка і останнього носія щита цілого роду Кричевських, вписаного однаково заслужено в українській історії, науці та мистецтву. Чи козацький полковник Кричевський, що точно 330 літ тому заступив був з 30 тисячами свого війська дорогу польсько-литовській панцерній армії, яка мала вдарити на Україну Б. Хмельницького з незабезпеченого тилу, заставив ворога до бою під Лоєвом 1649 р., розгромив його, але й сам поляг на полі бою, чи той полковник-герой Кричевський був предком нашої малярки Катерини, — залишаємо це питання дослідникам-генеалогам. Але дідом Катерини був корифей, один з основників та співтворець відродженого українського мистецтва, перший ректор першої Української Академії Мистецтв в Українській Державі 1918-21 років, всебічний і безконкуренційний мистець усіх ділянок того сектора, творець грошей, марок, печатей та документів своєї Держави Василь Кричевський (старший), такий духовий велет, що навіть в НКВД не знайшлося руки, яка була б піднялася на цього беззастережного патріота України і він у 1944 році таки зміг податися на Захід та закінчив своє величне і світле життя в Каракасі, Венесуеля, в 1944 р., а три роки раніше, в 1941 на виставці в його шану в Києві були аж 1,100 зразків його мистецької творчости. І малощо менший був брат Василя, професор високих мистецьких шкіл та маляр-велет Федір Кричевський, що його з Заходу в 1945 році

Малярка Катерина Кричевська-Росандич

„репатріювали" в СССР та який помер 1947 року. З чергової генерації Кричевських-мистців маємо двох: синів Василя Миколу, що відомий в усьому світі як один з найкращих акварелістів (прожив майже все доспіле життя в Празі й Парижі, вийшовши на еміграцію вояком Армії УНР) та молодший від нього три роки Василь (мол.), батько Катерини, що знайшовся у вільному світі в 1944, перебув з дружиною-маляркою та дочкою Катериною всі митарства таборів Ді-Пі й остаточно дожив достойного, багатого в мистецьку спадщину віку в Сан Франціско у Каліфорнії.

Я мав щастя близько жити в таборі Майгайму з Василем Кричевським і його родиною. Катерина приїхала на Захід 18-літком (вродилася 1926 р.), докінчила гімназію в таборі і вписалася на мистецькі студії у славетному й недалекому від Мангайму Гайдельбергу. Батьки її мали вже своє ймення, проф. Василь влаштував виставку своїх і дружини творів у 1946, помагав оформлювати потрібні друки, дружина вела в таборі робітню мистецьких українських ляльок, що їх американські старшини просто розхоплювали. На виставці 1946 року були й перші

твори Катерини — відважні, веселі, оригінальні. Десь тоді, в Мангаймі, вийшла й друком перша її карточка, великодня: Хлопець-українець тримає писанку й підставив надуту щоку дівчині для поцілунку за свою цяцьку.

Дальші студії Катерини, — до речі вугільно-чорноокої й круко-косої красуні, як усі Кричевські, — пішли в Америці. І водночас розгорнулася її мистецька творчість та мистецька амбісія. В 1952 р. вона вже взяла участь у Першій Мистецькій Виставці, яку влаштувало Об'єднання Українських Мистців Нью Йорку, з трьома акварелями і вперше запрезентувала себе, як нащадок роду мистців-Кричевських: На цій же виставці були чотири твори її діда, Василя К. з Каракасу і її батька Василя мол. з Сан Франціско, троє Кричевських стояли поруч своїми творами. На Другій Виставці того ж об'єднання, в грудні 1953, Катерина мала дві олії і її батько три свої твори, на Виставці Зустрічі Українських Мистців у Торонті 1954 — Катерина три акварелі і її батько три ґваші, на Виставі Українського Мистецтва в Дітройті 1960 — дві акварелі (на тій же виставці були твори її батька та й діда), врешті на виставці в Торонті в 1972 в Ґалерії Фокус п-і Ірини Мороз була найбільша презентація її творів: її 44 акварелі поруч 47-ох ґвашів її батька. Це була одна з тих спільних виставок Катерини з батьком Василем, які відбулися на цьому континенті, — Еко виставляв з синами, Катерина Кричевська з батьком. Преса так і писала й рецензувала: Виставка батька з дочкою. А в тім варт ще пригадати, що від приїзду до Америки Василя Кричевського з дружиною і дочкою не було ніодніеї більшої української виставки, на якій творів цього славетного батька та його славетної вже сьогодні дочки бракувало б. Коли ж недавно проф. Василь Кричевський помер, — Катерина залишалася одинокою живою представницею свого світлого роду й перебрала палітру свого діда і батька.

Українська спільнота знає Катерину Кричевську, як мистця-маляра, дуже добре. Вона вміє малювати так, що її твори, які вони не були б і якою не були технікою, променіють дивно якимсь своєрідним українським теплом. Зокрема теплі та промовляють просто до душі кожного українця ті, яких тема-сюжет українські. Чи це український краєвид, українська церковця, українські квіти і зокрема української побутової звичаї, колядки, гаївки, купало чи що інше, у всьому тому Катерина інша від усіх своїх попередників і сучасників якраз тим теплом її творів. Люди просто дивуються: Адже 15-літня дівчина Катерина Кричевська, що від 1941 переживала пекло війни в Україні, ледве чи могла на власні очі бачити таку красу України і її народньої культури, яку вона змальовує у своїх картинах, оліях і акварелях, у своїх численних карточках, що кожний раз їх просто розхоплюють.

Але такі, що дивуються, забувають: У жилах Катерини Кричевської пливе шляхетна кров її славетних предків-мистців, а дідо, батько і мати вміли теж дещо дошколити її вроджений, Богом їй даний талант. На дальшу славу Кричевських і через них — на славу українській культурі.

А. Курдидик

Ніна Кузьменко

НІЯҐАРА

Піниться, котиться,
З силою рветься униз!
Мов навіжений, шумом крутиться —
Хмарами бризг!
Лісу зеленого вдалині
Ніжна краса!
Білі хмаринки в небі пливуть —
Внизу — наче срібло, вода!
Скелі похмурі, чорні примари —
Там, вдалині.
Мавки — красуні біля урвища
Танок звели!
Куди не кинь оком — скрізь
Тисячоліть краса!
Сила всевладна в ній відчувається
Світу Творця!

ПІДВИЩЕННЯ ПЕРЕДПЛАТИ

З уваги на високі ціни друку журнала, паперу і пошти ми примушені піднести ціну на передплаті „Променя" з 8.00 на $10.00 на рік.

Нова ціна на передплату входить в силу з днем 1-го грудня 1979 року. Читачі, які ще не заплатили передплати наперед можуть це зробити до кінця м. листопада.

Задовжених передплатників дуже просимо вирівняти свої залеглости. Наліпка на Вашій адресі на журналі скаже Вам дату, коли Ваша передплата вигасла. Ми віримо в добру волю наших читачів. Поштовий уряд вимагає від нас точних дат передплатників, бо в іншім разі накладає за них більшу суму за пересилку. Поможіть нам виконувати нашу працю без журби та упімнень. Централя Союзу Українок Канади і Редакція „Променя".

М. Коцюбинський

Хмари

Коли я дивлюсь на хмари, ті діти землі і сонця, що, знявшись високо, все вище і вище мандрують блакитним шляхом, — мені здається, що бачу душу поета.

Я впізнаю її. Он пливе чиста і біла, спрагла неземних розкошів, прозора і легка, з золотим усміхом на рожевих устах, тремтяча бажанням пісні.

Я бачу її. Велика і важка, повна туги й невиплаканих сліз, вагітна всіма скорботами світа, темна од жалю до нещасної землі, вона клубочиться чорними хвилями, важко дихає переповненими грудьми, ховає лице од сонця і гірко плаче теплими сльозами, аж поки не стане їй легше.

Я знаю її. Вона... Неспокійна, вся насичена вогнем, вся палаюча великим і праведним гнівом. Мчиться шалено по небу і підганяє лініву землю золотою різкою... Вперед... вперед... швидше разом із нею... в мільйон раз швидше в повітрі... І гукає так, щоб усі почули, щоб ніхто не спав, щоб всі прокинулись...

Я розумію її. Вічно невдоволена, вічно шукаюча, з вічним питанням — „нащо? до чого?" — вона спускала сірі крила над землею, щоб не було видко сонця, щоб потопала в тінях земля, і сіє дрібну мряку суму...

Поете, я не дивуюсь, що любиш хмари. Але я співчуваю тобі, коли з заздрістю стежиш за хмаркою, що тоне, розпливається і гине в блакитній пустелі.

Самотній

Я слухаю співи, яких ніхто не чує; то співає моя душа.

Завжди і всюди чую її любимий приспів:

— А ти самотній!

І ніщо не заглушить — я це знаю — ніщо не заглушить тихого співу: крізь стогін хуґи, крізь сміх весни, крізь регіт грому і плюскіт зливи я все вчуваю:

— Самотній!... самотній!...

Навколо люди. Блищать їх очі, тремтять їх голоси... снує срібну нитку розум і золоту серце, хвиля життя виходить з берегів, шумить і грає — і коли до уст моїх торкається келих веселощів — я чую вже знайомий реквієм душі:

— А ти самотній!...

Я плачу. З мого серця теж ллється струмок в море людського горя. І хоч тепла рука моя простягнена для дружнього стиску там, де його треба, хоч душа моя розкрита для чужого горя, як квітка для роси, а проте... а разом з тим — я чю — встає з глибини, як вічне прокляття:

— Ха-ха! Ти все ж самотній!...

І коли навіть біля серця мого б'ється кохаюче серце, коли дві іскри злучаються в полоумінь щастя, коли здається, що фінікс розгаданий вже — і тоді навіть...

...І тоді навіть чорним клубком котиться в грудях

— А я... самотній!...

Утома

Душа моя втомлена, і навіть той жаль, що почуваю, нагадує лиш сміх, застиглий на обличчі мерця...

Я маю жаль до неба, бо хмари, що проходять по ньому, не лишають там жодного сліду: воно знов стає ясним і блакитним.

Жаль мені до землі, бо тіні, що вкривають її, пересунуться на інше місце, і де було тьмяно і сумно, знов ляже золото сонця.

З жалем дивлюсь на воду: мов дзеркало одбиває вона красу світа, і коли невдоволена навіть — ламле всі лінії й фарби і творить своє.

І маю жаль я до осінньої рослини: кожна брунька ховає в собі надію життя і дасть нові пагони.

Тоді як я...

Тоді як попіл надій моїх нерухомою хмарою завис надо мною, тоді як сонце щастя не зжене з душі тіней, як дзеркало душі моєї померхло, потьмарилось, не одбива нічого, тоді як те, що облетіло і стало голим — не розів'ється знову.

І чом не живу я, вища істота, як те мертве небо, як нежива земля, як вода, як рослина?

Спитати?

Не хочу... Втомився...

Слова утікають, написане лишається.

(Латинська мудрість)

Від великого до смішного один крок.

(Ж. Мармонтель)

М. І Мандрика

Ніби в рідній стороні...

Чи це Канада? Україна?
Ошава, Торолд чи Ляшін —
У Алґонквенів батьківщині
Я чую мову рідних сіл;
Я чую звуки коломийки,
Я бачу танець „аркана",
Дівчата бавляться в гаївки,
Усі красуні як-одна.

В очах їх радість і веселість,
В убраннях пишних, як квітки,
О це не є Вкраїни села,
Прибиті ворогом гидким!
Онтаріо, садів країна,
Озер, каміння і лісів...
Вітали тут мене, як сина,
Веселі лиця земляків.

Засмаглі сонцем і вітрами
На праці в коліях, лісах,
І руки, вкриті мозолями
Від молотів в шапах, майнах.
Та всі і радісні, й щасливі,
Ніби у рідній стороні,
Коли б там вороги пімстливі
В пекельнім згинули вогні.
Коли б Україна кохана
Звільнилася з ворожих пут,
І воля, воля довгожданна
Розквітла між людьми, як тут.
Вони живуть в ясній надії.
Вкраїну носять у серцях,
І їм свята й чарівна мрія
Освітлює життя їх шлях.
Тут і поет, осмаглий вітром,
З надхненним сяйвом у очах:
Робітник в шапі — Тулевітрів,
Що взяв новий в Канаді фах.

О, скільки зустрічів і друзів —
Від Галіфаксу до степів!
Прощаю їх в сердечній тузі —
Коханих сестер і братів.

**
*

І от степи, розлогі прері,
Пшениці царство і вівсів.
Я входжу у священні двері
Імперій вільних фармарів.
Не дуже тут густі пшениці,
Не так високі, як у нас,
Та не горює в поті жниця
У спеці жнив в робочий час.
Не коле білих ніг стернею,
Мозоль не має на руках,
Від цурки, коли крутить нею
Перевесла в тугих снопах.
Не п'є зсмагнілими устами
Із баньки воду — ключ життя!
І, сівши в тіні між снопами,
Не кормить з перс мале дитя.
О, жінко! Рай тобі в Канаді!
Твоя журба — родинний дім,
Табун гусяток на леваді,
Качок, курей малий загін
Лише для дому. для родини...
А поле — то не твій талан:
Ґазди на полі і машини,
Ґазда на полі — хлоп і пан.
Та не було так від початку,
У піонерський трудний час,
Коли копала вузьку грядку
Бабуся, плачучи не раз.
Коли було так мало хліба
І так самітно, що аж страх;
Простори — їх і не об'їхать,
Землі не впорати в корчах.
О, внуки й правнуки щасливі!
У розкоші новітніх днів
Схиляйте голови почтиво
До пам'яті своїх дідів!

(Із збірки „Симфонія віків")

На роздоріжжю

Стою на роздоріжжю. Трохи змучена.
На зустріч — неозначені дороги.
Й чомусь мені до болю надокучило
Все оббивати сходжені пороги.

І римувати рими проримовані,
(А десь існують рими ще не вжиті!)
Так хочеться прожити не врядковано,
Засльозено, завтішено прожити:

Чи осінню, забарвленою веснами,
Чи літом, вже засніженим зимою —
Хотілося б шляхами перехресними
Йти власною, моєю лиш ходою!

То ж не втискайте в рамки, лиш вступітеся!
Не всі на світі однієї масті.
Дайте комусь в свій спосіб підноситися,
Або, в свій спосіб, не піднесшись — впасти.

Зоя Когут

Анна Звоздецька

"За нами, сестри!"

П'єса на три дії

Від редакції: П'єса „За нами, сестри" побудована на тлі піонерських часів, коли формувались також початки громадського руху в Канаді.

Перша дія дає образ молодої української родини, яка поселюється на добрих землях, але серед чужих людей і чужого їм світу. Друга дія показує нам перші засіви громадської думки, головно серед жіноцтва і третя відслона це чудовий образ-феєра — в якій виступають голоси минулого при врученні прапора і смолоскипа молодій українській дівчині — вона це зміна, яка приходить по 50-ти літах активної праці української жінки в громаді. П'єса була поставлена на Ювілейнім З'їзді Союзу Українок Канади в Саскатуні 1977 року.

Кілька слів про авторку:

Анна Звоздецька, учителька державної і рідної школи, а разом — це відданий виховник молоді. Вона народилась в околиці Ейлишем в Саскачевані у свідомій патріотичній родині п-ва Івана і Марії Григорів, замужем за Євгеном Звоздецьким. Живе в Едмонтоні. Активна в місцевім відділі, в провінціяльній і центральній управі Союзу Українок Канади.

— — —

ОБСТАНОВКА: Убога хата, в початку 1930-их років — довгий стіл, лавки попід стіною, 2 дерев'яних крісел. На стіні 2 ікони, одна коло одної; стіл накритий цератою. В куті дерев'яна скриня з дровами на верху, відро з водою і черпаком. Шафа з полицями, прибита до стіни; на полицях кілька газет і книжок, папір, олівець, круглий клубок домашньої волічки, гачки. Діється осінню, вечором; на столі засвічена нафтова лямпа.

ДІЄВІ ОСОБИ:

ІВАН — літ 35
МАРІЯ — його жінка, в тих же роках
ГАНЯ,
МИРОСЛАВ,
ВАСИЛИНА,
ПЕТРО — їх діти.

ДІЯ І, ВІДСЛОНА 1

МАРІЯ: (сидить біля стола, виплітає рукавицю з домашньої волічки).

ІВАН: (сидить при столі і читає „Український Голос").

МАРІЯ: (допитливо поглядає на Івана, то на рукавицю. За дверима чути голоси дітей, яких Марія положила спати).

МАРІЯ: (встає і йде до дверей). Я вам казала, що вже пора спати, ви ще Петруся розбудите. Ану, тихо! (сідає і далі плете). Іване, чому ти не читаєш на голос? Я хотіла б послухати, що діється в світі, але мушу докінчити рукавицю Мирославові, зима за плечима.

ІВАН: Та коли хочеш слухати, то я тобі буду читати. А от послухай: (читає): „Відбувся народний з'їзд у Саскатуні, в Інституті Петра Могили". (до Марії): Мені сподобалися проповіді отця Кудрика до молоді.

МАРІЯ: Читай, читай. (відкладає плетення).

ІВАН: (читає): „Христос згадує про сіль землі. Хто ж є тою сіллю? Нею є якраз той хто не боїться вийти поза межі особистих інтересів. Той хто не боїться взяти на плечі Хреста — себто — жертву, труду терпіння, клопоту, щоб будувати, піддержувати і захищати велику, тривалу і гідну справу.

Такими були колись пророки, такими були апостоли.

В нас одним з таких був Шевченко, Петлюра й інші, що йшли й йдуть за добрим приміром. І ви, що зібралися тут, є сіллю землі". (взято з ювілейної книжки СУМК 1931-56).

МАРІЯ: Такі слова просто запалюють людей до народної праці.

ІВАН: (кладе газету на стіл, встає): От бачиш, от це наука, це додає енергії до громадської праці з людьми, підносить на дусі, закликає нас „взяти хреста на плечі", будувати, піддержувати, захищати велику і гідну справу українського народу, розсіяного в цім чужім краю, в Канаді.

МАРІЯ: (плете рукавицю хвилину, а хвилину слухає). Та ти не кажи „в чужім краю", бо ж це вже є наш край і наших дітей і нам треба пристосовуватися до цих обставин.

ІВАН: (сідає): Ти кажеш...

МАРІЯ: (перебиває): Ну, не забуваючи про свій родовід, про свою культуру...

ІВАН: (перебиває): Та я...

МАРІЯ: (говорить далі): ... і наших дітей треба навчати, щоб вони були горді свого походження. (чути суперечку дітей).

ІВАН: (підходить до дверей): Пора спати, діти. А хто то там по англійськи шварґоче? (сідає). Отож і в тім то й діло — як можемо це зробити, коли всі ми так порозкидані? Як би

не цей „Український Голос", то ми в темряві блукали б, одні про других не знали б, от що!

МАРІЯ: (задумливо): Мене якісь страшні думки огортають. Відколи ми сюди переїхали, в цю нову околицю, в мене на душі неспокій. В нас виростають діти, де ж ми їх пішлемо, щоб почули українську мову, пісню...

ІВАН: (сідає напроти неї): А ось, ти в мене гарно співаєш, ти їх понаучуєш (усміхається).

МАРІЯ: Та я не про це говорю. Там, де ми раніше жили, були довкола свої люди, була церква, вже будувався народний дім. Жінки організувалися... (міряє рукавицю до Іванової руки). В школі, український учитель навчав наших дітей по-українському, а тепер... ти ж чуєш, як Ганя і Василина вчепилися англійської мови... з часом, забудуть рідну мову.

ІВАН: Та почекай...

МАРІЯ: (говорить далі): Ми там представлення відгравали, ти ходив колядувати. Українське життя почалося повним рухом. (сумно, протягаючи)... Прийдуть свята, Різдво, ані до церкви піти, ані коляд послухати. Тяжко тут жити.

ІВАН: (встає і проходжується).

МАРІЯ: Я так переживаю за наші діти. (втирає сльози фартухом, спускає голову, відкладає плетення).

ІВАН: Та перестань ... (сідає напроти неї, втирає її сльози фартухом). Ти знову плачеш... Не журись — ще й тут буде все, підожди... Я собі нагадав те представлення „Сатана в бочці", ти чудово грала ту ролю, а як ти виспівувала з кумом, я аж заздрісний був — нагадала... (підіймає її голову до гори — співає: на голос „Гоп, мої гречаники"):

„Нехай Хомі у млині
З рогами присниться,
Ми з тобою, кумцю любцю
Будем веселиться.

(встає і далі співає):

(приспів)
„Гоп, кумо, не журись,
тай на мене подивись,
Отутечки скоком, боком,
Перед моїм чорним оком".

Нехай Хома у млині
Нахропеться хропака,
Ми з тобою, кумцю люблю,
Витинаймо гопака".

МАРІЯ: (Помагає у приспіві — „Гоп, кумо, не журись...").

2 ДІТЕЙ: (в нічному одязі, ввесь час заглядають з-за дверей).

МАРІЯ: (далі плете рукавицю, усміхається.

ІВАН: А що, забулася? (йде до відра, черпає води, п'є і сідає.

МАРІЯ: То дійсно була комедія... Ти мене все заговорюєш, „то так буде, то сяк буде", то жартуєш, але подумай — там вже Савеля Стечишин приїздила до жінок, обговорювала організаційні справи і навчала куховарства. А наша Ганя вже говорила вірш Шевченка, на концерті якого приготовив український вчитель.

ІВАН: Та той Йосиф, то собі був учитель, то патріот, вихований в Інституті Петра Могили, а в них дирекція нічого не дарує. Він мені розповідав, там українська атмосфера, по-українському спиш, їсиш, співаєш, говориш, танцюєш, ну, довкола тебе — Україна! (бере газету, розкладає і читає).

МАРІЯ: (по надумі)... Ти мені це все так гарно представляєш, але це не вирішує нашої проблеми, в нас, вдома. Чого ти нас сюди перевіз? У це відлюддя?

ІВАН: Слухай, Маріе! Сама бачиш, які тут добрі землі. Тут можемо доробитися. Там, де ми жили, земля тяжка, з камінням, горбовата. Я ж цілу фарму довкола загородив камінням. Не знаю, пощо канадський уряд посилив наших українських іміґрантів на тих пущах, там ніхто, ніколи, не доробиться.

МАРІЯ: (кидає плетення і встає): Але ж в житті не тільки грошей і хліба треба. Що ж нам з того буде, коли ми тут дітей своїх погубимо. В нашій школі нема ні одної української родини. Наші діти плачучи додому приходять. Називають їх „богонкс". Мирославові торбу з книжками подерли, так билися по дорозі. Ну, правда, він їм не подарував, але...

ІВАН: Я знаю, що Мирослав не дасть собі в кашу плюнути. (задумався).

МАРІЯ: (робить порядок на столі — бо час йти спати).

ІВАН: Ти до мене говориш, а в мене ріжні думки в голові перевертаються. Не лише тобі все це на серці, я також це переживаю, і от, що я надумав.

МАРІЯ: (скоро перебиває): Невже! Думаєш вертатися на полудне? Вертатися до своїх, до...

ІВАН: Заспокійся! Та ні, ми вже стільки витратились, хату збудували, ми вже тут будемо й жити. Я собі подумав...

МАРІЯ: Ну, що вже подумав? Думаєш, думаєш, а нічого з того не виходить.

ІВАН: Та послухай, сідай. Я надумався подати допис, таке оголошення, до „Українського Голосу" — дати такий заклик, що тут є добрі землі на продаж; опущені гомстеди за дуже приступну ціну. Чорна земля, рівнина, без каміння і нехай люди до нас вдаються по інформації.

МАРІЯ: До нас?

ІВАН: Або хай прямо приїжджають сюди на оглядини.

МАРІЯ: (весело): Мені твоя думка дуже сподобалася. Тут будемо мати нове поселення українців. Ну, нехай. Давай, пиши і то зараз, заким ще спати ляжемо.

ІВАН: (встає, йде до полиці, бере папір і олівець). Але, не забувай, що може треба людей переночувати й нагодувати, а наша хата ще не закінчена, до міста далеко... (сідає).

МАРІЯ: Ти вже тим не журися. Є дах над головою, полягають спати на підлогу, а їсти — „чим хата багата", поділимось, що ми то й вони. Коби тільки приїздили. Пиши, укладай допис. (виходить).

ІВАН: (думає, пише, далі читає на голос): Для Вашої інформації, в нашій околиці добрі землі, (думає) без каміння. Маріє, чи каміння має один „ен" чи два? (поглянув у двері, махнув рукою). Запрошуємо українців... (пише далі).

ЗАВІСА ПОМАЛУ ЗАКРИВАЄТЬСЯ.

ВІДСЛОНА 2

Діється в домі Марії. Сходини — 10 жінок засіли довкола стола.

Дієві особи: МАРІЯ, АННА, ОЛЬГА, ОЛЕНА, ДОКІЯ. ГАФІЯ, ВАРВАРА, 1-ша, 3-га і 3-тя БАБУНІ, ІВАН, АНТОН, ПЕТРО.

ЖІНКИ: (плетуть рукавиці або панчохи; декотрі між собою говорять. Коли відкривається сцена, МАРІЯ і АННА щось говорять і пишуть).

МАРІЯ: (встає): Дорогі наші сусідки! Недавно, ми дещо переговорювали з жінками про нашу будучність в цій околиці, і всі наші думки зійшлися до одної цілі, себто: створити тут центр українського життя. Оджеж, в усіх нас виростають діти й воно аж жах подумати, що нема тут ані церкви, ані цвинтаря, нема народного дому і нема де гуртуватися.

1-ша ЖІНКА: (шепче до сусідки): Та й не треба, нащо того клопоту...

МАРІЯ: Ми зговорилися, скликати ширші сходини і створити товариство.

1-ша Жінка: Товариство? (встає). А я вам кажу. що то жінки будуть тільки сваритися (сідає).

ОЛЬГА: Та ні, чого сваритися? Наші чоловіки також нараджувалися про це саме і Михайло дарує землю на цвинтар і під Церкву. А ми, жінки, думаймо як нам зробити пару центів на будову.

2-га ЖІНКА: Може б ми по хатах мали сходини та дали щось на розігравку?

МАРІЯ: Ви маєте добрі думки, але я хотіла б, заким до цього приступимо, щоб Анна дещо нам пояснила про Товариство. Анна належала до Товариства, в околиці звідки вона приїхала; вона нас ближче познайомить з подіями організованого життя.

ОЛЕНА: Я вже чула про товариство, що носить назву Союз Українок Канади. Та звідки взявся цей жіночий рух, і та назва, цього мені ще ніхто не пояснив.

1-ша ЖІНКА: А я вам кажу, що цього не треба: наколи товариство, то зараз і сварка. Ой, а я так боюся сварки!

ДОКІЯ: Ви таке не говоріть. Ну, коли б ми створили цю організацію, то що мали б ми робити, ну, і як?

МАРІЯ: Отож, Анна приготовилась дещо нам пояснити. Я попрошу Вас, Анно!

АННА: (встає): Дорогі жіночки! Я насамперед, складаю подяку Марії, що вона нас юди запросила і прийняла.

ОЛЬГА: Ти ще й скажи, що коли б не Іван і Марія, то ми, взагалі, не були б у цій околиці.

ВСІ: А так, так!

АННА: Всі ми з вами в цьому погоджуємось. А тепер, приступаємо до важних справ: (витягає папір з пуляриса). Всі ви вже чули про Інститут Петра Могили, в Саскатуні... (дехто потакує головою).

ВСІ: Чули, чули!

АННА: При цьому Інституті є товариство Могилянок — найкращі наші провідні зірки, наші дівчата. Із цих Могилянок вийшли провідниці українському народові в Канаді.

Ви питаєте, звідки цей рух почався? (відкриває папір і чита): Наталія Кобринська, перша жінка в Галичині, почала жіночий рух в 1870 роках. Під її проводом, жінки, перший раз, добивались поширити освіту і дати жін-

кам вступ до вищих шкіл і до університеті. Її слова до народу були: „Підняти себе, свої народні і громадські права і обов'язки — це не заслуга а обов'язок всякої розумної людини . . ."

1-ша ЖІНКА: (встає, ніби хоче щось сказати, знову сідає).

АННА: Між нашими Могилянками, в Саскатуні, перебувала Харитя Кононенко, з України; вона також додала тої іскри до жіночого руху. Добродійка Леонія Слюзар, що приїхала з України, додала нового подиху з подій в Україні, головно про рух жіноцтва. Вона закликала: „Канадійське жіноцтво мусить з'єднатися під один провід своєї Централі, бо без проводу будемо нищити надармо свої сили і не принесемо ані собі ані загалові якоїбудь користи".

Савеля Стечишин, дружина ректора Інституту, як вихователька дівчат в Інституті, дуже сильно переживала долю українок. Тут передплачуються журнали з України, як „Жіноча доля", „Нова хата", в яких багато писалось про успіх Союзу Українок в Галичині.

В 1926 році, в домі пані Марії Мадюк, зійшлися молоді жінки, як Доця Яндова, М. Гринюк. Т. Кройтер та інші. Тут Савеля Стечишин представила плян скликання жіночого з'їзду. Такий з'їзд відбувся 26-го грудня 1926 року, в залі Інституту П. Могили, в Саскатуні. На цім з'їзді прийнято Союз Українок Канади і вибрано центральний заряд, до якого ввійшли: Ольга Свистун, голова, Савеля Стечишин, заступниця голови, Ганка Романчич, секретарка, Марія Мадюк, заступниця секретарки, добродійка Ольга Савчук, касирка, Доця Яндова, заступниця.

От, і коротке пояснення Вам про Союз Українок Канади.

ВСІ: (плещуть). Дякуєм, дякуєм!

АННА: (сідає).

ДОКІЯ: Це надзвичайно інтересне. Тоді, що нам тут почати, ну, і як?

АННА: Зараз після з'їзду, Централя видала плян праці, який дає вказівки. В додатку є і статут уложений, якого нам вишлють, наколи замовимо.

МАРІЯ: Я щиро дякую вам, Анно, що ви так розяснили. Я думаю, що тут нема двох думок в цій справі. Сьогодні вибираємо свій заряд і вписуємось до Союзу Українок Канади. Вірю, що ви всі на це погоджуєтеся.

1-ша ЖІНКА: (встає). Та я лиш боюся, щоби не було сварки. Ой, як я, я страх боюся сварки. А до того, ще давай та давай гроші! (сідає).

ВАРВАРА: Та всі ми погоджуємося. Ану, жінки, скажіть, що годитеся, та й все. Піднесіть руки! (ВАРВАРА, що сидить коло 1-шої ЖІНКИ, підносить її і свою руку вгору).

ДОКІЯ: Ми вибираємо на голову таки Анну!

ОЛЕНА: Так, так! Нехай буде головою, вона до того добра, вміє все вияснювати. Де мені до того.

МАРІЯ: Я це так і запишу.

ВСІ: (плещуть). Пишіть, пишіть.

АННА: Я щиро дякую за таке довір'я до мене. Я буду старатися якнайкраще попровадити наше товариство.

1-ша ЖІНКА: Лиш коби не було сварки . . .

АННА: На секретарку, я просила б таки Марію.

МАРІЯ: Та що ви, в мене багато роботи — велика родина, а ще тато і мама з нами живуть . . . Як я з тим справлюся?

ВАРВАРА: Справишся, справишся, в тебе вже й дочка підросла. Ганя поможе писати. Клич її на другі сходити, ми й дівчат приймаємо.

МАРІЯ: Ну, коли так, то вже приймаюся. ВСІ: (плещуть).

ОЛЬГА: Я бачу, що там моя кума Гафія сидить цілий вечір і нічого не каже. Гафіє, Гафіє, візьми касієрство, та й маємо повний заряд готовий.

ГАФІЯ: Та, що буду казати, я все слухаю, зі всім погоджуюся. Я вже давно казала, що нам треба товариства зв'язати. Та касієркою не можу бути, бо мешкаю задалеко. Нехай Олена буде, вона тут мешкає близько.

ОЛЕНА: Та, бійтись Бога, в мене семеро дітей! А де ж я подію гроші? Діти дітьми, вони й дах зірвуть, знайдуть гроші. Ні, ні, файно вам дякую, але нехай Варвара бере касієрство — вона дітей не має, де положе, там і будуть стояти.

ВСІ: Так, так! Варвара, Варвара! Ми всі за тим! всі руки вгору).

ГАФІЯ: Та хіба ти не маєш пуделка від тютюну? Там тримай гроші. Записуй все а нам давай рахунок на сходинах.

1-ша ЖІНКА: Який там рахунок? Ще й грошей нема, а ви вже сваритеся! Ой, я не люблю сварки!

ГАФІЯ: А тепер, жінки, подумаймо, як нам зробити пару центів?

ОЛЕНА: Я можу подарувати на розігравку гуску, а в Пилипівку зробимо вечерниці в нас у

хаті. Іван нам щось прочитає, та всі поспіваємо і зробимо розігравку.

МАРІЯ: Я читала, в „Українському Голосі", що деякі відділи Союзу Українок Канади, як у Саскатуні, Йорктоні, та інші, святкують свято День Матері, в травні, з дітьми. Може б нам, через зиму, підготовити дітей зі співами, деклямаціями і на весну дати концерт.

1-ша ЖІНКА: Де будете давати концерт, як нема приміщення? Що таке говорити?

ДОКІЯ: А я таки за тим, щоб дітей до купи зібрати і підготовляти їх. От, і коляди йдуть і діти можуть колядувати, а про концерт, ще подумаємо, може треба школу замовити.

АННА: Я думаю, що все це можливе. Я напишу до Союзу Українок Канади, щоби вислали нам програму на свято.

ІВАН, АНТОН і ПЕТРО: (входять з бічних дверей).

ІВАН: Ану, ми вже на каву прийшли, а ви ще тут нараджуєтеся!

АНТОН: Ми вже порадилися, що йдемо на зиму до лісу дошки різати. Кожний з нас притягне дощок на весну — буде собі на будову і на церкву.

1-ша ЖІНКА: Я не буду сама доїти корови й обходити цілу господарку — то забудьте!

ГАФІЯ: А на народний дім будуть дошки? Ми, от, якраз на тім зупинилися, що хотіли б дітвору підготовити з концертом на весну, та нема приміщення свого, де ж будуть виступати?

ІВАН: Та все зараз не може бути. Я ось почав будувати великий ґарадж, як будуть дошки то на весні закінчу й тут можемо мати концерт.

ПЕТРО: А я пороблю з дощок лавки, придадуться пізніше в народнім домі.

3-тя БАБЦЯ: Я цілий вечір слухаю, як то завзято ви беретися до праці. Та, заким церкву збудуєте, я би хотіла, щоб ви спровадили священика, щоби можна в Великий Піст бодай висповідатися. Я вже стара, хто зна, чи дочекаю другого року...

ОЛЕНА: А де ж би то ми могли Службу Божу мати? То треба десь у хаті, та й треба і священика переночувати.

ДОКІЯ: А таки в тебе, Олено.

ОЛЕНА: Та куди ти таке говориш? В мене діти...

ІВАН: Та, вже як ви всі за тим, щоби ми мали Богослуження, то я напишу до отця Дмитріва, і він в нас заночує. Хата велика і на долині і на горі є місця багато. Богослуження таки тут у хаті може бути. А ви, жінки, поможете Марії з обідом?

ВСІ: Поможемо, поможемо! (встають).

ПЕТРО: А я вже буду за дяка. Ану, чи в мене є голос, може вже й забув співати! (покашлює, а тоді починає співати): Святий Боже, Святий Кріпкий! Святий Безсмертний, помилуй нас! (і так далі).

ВСІ: (потягають за Петром і співають).

ЗАСЛОНА ПОМАЛУ СПАДАЄ.

(Закінчення в наступнім числі.)

СХІДНЯ ФІЛІЯ МУЗЕЮ ПОВІДОМЛЯЄ

Східня Філія Українського Музею Канади (Союзу Українок Канади) повідомляє відділи Союзу Українок на сході Канади, що розпочато будову в якій буде приміщення Східньої Філії Музею, при Інституті Св. Володимира, 620 Спадайна евеню, Торонто.

Філія Музею розростається, і дуже важливою справою є приміщення, для збереження нашої культурної і мистецької спадщини, а також пропагувати українське мистецтво перед чужим світом, і виховувати українську молодь з дотикальними експонатами нашої мистецької і культурної спадщини.

Управа Музею придбала багато українських строїв з нашої минувшини, та інших українських мистецьких експонатів. Ті строї в більшости іще не є виплачені; ці речі є дуже дорогі, а Управа Музею має скромні доходи, і не всилі заплатити за такі цінні музейні речі.

Тому Управа Східньої Філії Українського Музею Канади звертається з проханням до відділів Союзу Українок, членів Музею, та українського суспільства допомогти матеріяльно сплатити згадані строї. Просимо відділи Союзу Українок Канади і поодиноких членів спонзорувати (купити для Музею) один або частину строїв. Імена всіх жертводавців будуть поміщені на таблиці в Музею з пошаною і вдячністю. Як в інших справах так і в музейній, вся надія на українську громадську поміч.

Отож вже маємо кілька спонзорів:

1) Відділ ім. св. кн. Ольги при Катедрі св. Володимира в Торонто купив полтавський рушник для Музею — ціна $120.00.

2) Уступивша Східня Екзекутива Союзу Українок Канади, голова пані Галина Сенишин, спонзорувала (купила для Музею) стрій з повіту Городенка, село Сороки — ціна $290.00.

3) Відділ ім. Лесі Українки, Гамільтон, спонзорував стрій з села Чертіж, район Журавно, область Дрогобич, Бойківщина — ціна $500.00.

Також вплинули пожертви на закуп поодиноких частин строїв.

Просимо всіх по змозі вкласти свою цеголку для розбудови Східньої Філії Українського Музею, а жертводавцям щира подяка.

За Управу Східньої Філії Українського Музею Канади **Іванна Іваночко,** голова **Софія Степанюк,** секр.

Марія Вавринюк

СПОГАДИ З МИНУЛОГО

Прим. редакції: „Спогади з минулого" надіслав до реадакції чоловік авторки Євген Вавринюк для „Променя". Знайшов він їх в архіві своєї дружини Марії, яка так несподівано залишила його, дітей і багато друзів 18 лютого 1979 року.

Марія Вавринюк ще в серпні 1964 року доповнювала свою українську мову на університеті в Едмонтоні і написала „Спогади з минулого". В нім вона відкрила образ з нашого найкращого минулого, на якім можна будувати повість з українського поселенського життя в Канаді і тих, хто дав почин громадському рухові в Канаді.

— — —

Росла я до п'ятнадцяти років у родині Миколи і Анастасії Ілюків. Мої батьки приїхали з Буковини з початком XX-го сторіччя, коли багато родин покидало рідний край з надією на краще життя. Ця молода пара познайомилась у Канаді, одружилась у 1903 році і почала господарювати на фармі в околиці „Арбакка" коло сто миль на південний схід від Вінніпеґу. Тут поселились родини переважно з Буковини. Ці піонери завзято притримувалися своїх рідних звичаїв та обрядів. Кілька родин навіть збудували свої перші хати по старокраєвому стилю, з солом'яними стріхами, а великі глиняні печі, в яких матері-піонерки випікали смачний хліб, калачі та інші страви, були звичайним явищем.

Роки минали. Родини зростали та життя поліпшувалось для цих працьовитих піонерів. До речі згадати, що мій батько брав активну участь у розвитку цієї околиці. Мав крамницю різних товарів, де також приміщувалась пошта. У початкових роках, коли ще не було залізниці через сусідне містечко „Вайта", він їздив тридцять миль волами і привозив крам для розпродажі. Батько також був завзятим та витривалим працівником на народнім полі. Його невтомна енергія і провідничa вдача заохочували й інших до праці. Таким чином постала Українська Православна Церква в Арбаці, де попередньо російські „батюшки" пробували вкорінитись. Церковна й народна праці поступали повним темпом.

Минали роки. Мій батько, за порадою о. Самця, нашого тодішнього пароха, вислав мене в „далекий світ" до Інституту ім. П. Могили в Саскатуні. Там я перебула п'ять років. Це були роки пильної й тяжкої праці над книжками, однак вони були веселі й щасливі роки молодости. До батьків повертала лише під час літних вакацій.

Слідували роки вчителювання в околицях, переважно українських, у Саскачевані. У міжчасі я одружилася й до нашої родини прибуло двоє дітей. Старший син, Мирон, дентинстом і професором при Вашінґтонському Університеті в Сіятл. Дочка Ірина, студентка Альбертського Університету. Ми приїхали на сталий побут до Едмонтону в 1946-му році, коли мій чоловік, Євген прийняв посаду ректора Інституту ім. Михайла Грушевського.

Багато пережилось від того часу, коли я молодою дівчиною вперше виїхала з дому на науку. Одначе залишились у пам'яті деякі яскраві образці пережиті з батьками, сестрами та братами. А, дякувати Богові „живих і здорових" одинадцять нас і мати старенька.

Де б я не жила, коли поверталась весна й наближалися Великодні свята, мої думки завжди линули в рідну околицю, де наші піонери — Буковинці величаво святкували Воскресення Христове, так як по селах у рідному краю. Обходження посту, рух приготувань до свят, чудовий запах варива й печива — бабки високі та легенькі, як пух, писанки та крашанки. Чи диво, що ми діти, з таким захопленням і діточою нетерпеливістю чекали Великодної неділі?

Вранці їхали кіньми до церкви та везли „паску" святити. Мала церковця натовплена стоячими. Святочна відправа, гучний та радісний спів „Христос Воскрес" чарували нас підлітків. Свячення пасок звичайно відбувалось на площі біля церкви. Слідували побажання, обмі-

(Докінчення на ст. 17)

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

КВІТИ РАНКОМ

Ще в вулику бджілки спали
Дуже раненько,
А квіточки вже вмивали
В росі личенько.

Збудилися незабудьки
Коло струмочка,
В чистій росі умивали
Синенькії очка.

Пробудилися дзвіночки
У широкім полі
Задзвонили на добридень,
На добру долю.

Пробудилась конвалійка
У темнім лісочку,
А той синій блават в житі
При колосочку.

Збудилися всі квіточки
У літній ранок
І ждуть бджілок на гостину,
Ладять сніданок.

М. Підгірянка

ЯСОЧКА НА РІЧЦІ

Блись та блись на сонці наша річка, повилась крізь луки запашні. А яка ж тепленька в ній водичка! І пісок м'якесенький на дні.

Поспішає радісно м а л е ч а, цвірінчить на березі щодня. Вітерець цілує щічки й плечі і біжить по хвилях навмання.

Поскидали трусики і плаття, пострибали в воду малюки.

Ой, і любо ж, весело плескаться у струмочках тихої ріки!

Тут і наша Ясочка голенька. А навколо — рибок табунці! Хоче рибку захопити в жменьку, та ніяк не вдержить у руці...

Всі забули про Юрка малого — він сидить один на бережку.

Бачить — що це дивиться на нього крізь рясну зелену осоку?... Та страшне, зелене... й просто суне... от-от на хлопчика плигне!

Як гукне Юрасик до Ясюні:

— Ясю, Ясю! Г л я н ь, я к е страшне!

А Ясюня звіря не злякалась, замахнулась — Геть, зелений звір!

Подивилась жаба, здивувалася. Та й пірнула в воду кушир.

**
*

Якби ви прийшли сюди до Ясі, в наш зелений соняшний садок, — ціла зграйка зразу б тут зійшлася сміхотливих діток.

І, напевне, ви почули б миттю про Ясюню, жваву та метку, як вона прогнала те страхіття, що дітей ляка на бережку.

Наталя Забіла

КАЗКА

Гусеня Попелястик та курча Кульбабка були друзями. Одного разу, коли так ласкаво світило сонечко, курча вибігло надвір:

— Доброго ранку, Попелястику, — чемно привіталося з другом і запитало струбовано: — Чом ти такий засмучений? Щось трапилось?

— Не кажи, — зітхнув Попелястик. — Завтра у мами день народження, а що подарувати — не знаю.

— Знайшов чим журитися, — підсіло курча до друга. — Завтра раненько гайнемо на річку — наловимо рибки і ряски...

— Цим завжди займається тато, — ще більш похнюпився Попелястик.

— А насипає мама ряску куди?

— Як куди? В мисочку. Дерев'яну. Я у вас теж бачив такі.

— Ще й розписану... — зраділо курча. — А давай зробимо для мами мисочку, гарну-прегарну.

— Давай. А з чого?

— Побачимо... Г а й д а за мною...

І обоє помчали до старого майстра. Той уважно вислухав малят, дав круглу липову колодочку:

— Ось вам матеріял, а ось набір різців.

За якийсь час біля верстака виросла купка пахучих жовтих стружок, а Кульбабка з Попелястиком радісно дивилися на круглу, мов жовтий соняшник, мисочку.

— Яка гарна, мов твоя суконька, Кульбабко...

— Гарна, — погодився і майстер, — проте роботу не закінчено. Ось вам фарби: червона, синя, жовта, а ось пензлик, розмалюйте.

— А зеленої немає! — стурбувався Попелястик.

— А вона й не потрібна. Запам'ятайте, з оцих трьох кольорів ви зробите будь-які. Візьмемо синю, додамо жовтої, а вийде?...

— Зелена! — захоплено мовив Попелястик. — Можна, я намалюю мальву, що росте під маминим вікном?

— Звичайно, — посміхнувся старий майстер. — А ще, малята, запам'ятайте: найкращий подарунок — зроблений своїми руками.

Зробили мисочку Попелястик та Кульбабка і від шастя втоми не помітили. Бо уявляли, як зрадіє завтра мама-Гуска.

Ivan Harmata

Ukraine and Ukrainian Canadians:

Books for Libraries, by Andrew Gregorovich, 60 pp. Published by Ucrainica Research Institute, Toronto, 1979.

With each passing year there has been a continual growth and development of Ukrainian studies in Canada. At first such studies were conducted by knowledgeable individuals in sporadic study sessions and in more structured courses within the Ukrainian community. These informal studies have now led to more formal Ukrainian studies courses and research programs at several Ukrainian universities.

The need for a ready access to basic source materials in the further development of Ukrainian studies in Canada is obvious. The Book UKRAINE AND UKRAINIAN CANADIANS: *Books for your Library,* although only sixty pages, will admirably fill the need.

The author of the book under review, Andrew Gregorovich, is a department head in the University of Toronto library system, He, therefore, has ready access to a wide range of source materials. But what is more important here is that Mr. Gregorovich has an abiding interest in things Ukrainian published in English.

The book, *Ukraine and Ukrainian Canadians; Books for Your Library* is a listing of books in the English language on Ukrainian topics, with a brief comment on each. The table of contents indicates the scope of the book: Ukrainian Canadians; Ukrainian Canadian literature; Ukrainian literature; language textbooks and dictionaries; arts and culture; history and politics; reference and bibliography; maps; periodicals and journals; film and visual materials; Ukrainian bookstores and publishers.

The introduction in the book states that it "is intended mainly to assist teachers as well as schools, public and college librarians in the selection of titles to serve their courses, students and readers. In particular it should serve them in locating material for new courses on Canada's multicultural heritage..." This small volume will certainly meet the needs of its intended public, which should also include university students and professors in Ukrainian studies courses.

The listing in the books is full and up-to-date. Two comments might be made. Professor Odarka Trosky is on the staff of the University of Manitoba, not Calgary. It might have also been noted that Professor Rudnyckyj's etymological dictionary unfortunately remains unfinished. The first bound volume covers only the first five letters of the Ukrainian alphabet. Readers should be aware of this series limitation.

In warmly welcoming the publication of this small volume, the reader should be aware that there is also a large bibliography in the Ukrainian language. Serious research workers should be encouraged to become fluently bilingual (English-Ukrainian). Those who wish to understand the history and culture of Ukrainian Canadians should study the Ukrainian element of the Canadian population in its own environment and in its own idiom, as well as in its broader Canadian context.

Mr. Gregorovich's small volume is highly recommended as an authoritative listing of books on Ukrainian topics in the English language. It should serve as an admirable guide for all those interested in any of the books listed.

Children learn what they live

If a child lives with criticizm,
He learns to condemn.
If a child lives with hostility,
He learns to fight.
If a child lives with ridicule,
He learns to be shy.
If a child lives with tolerance,
He learn to be patient.
If a child lives with encouragement,
He learns confidence.
If a child lives with praise,
He learns to appreciate.
If a child lives with fairness,
He learns justice.
If a child lives with security,
He learns to have faith.
If a child lives with approval,
He learns to like himself.
If a child lives with acceptance and friendship,
He learns to find love in the world.

CONSUMER AWARE!

LYDIA KASIANCHUK
Canadian Consumers' Representative

During the past two years I have been gathering information from the federal and provincial (British Columbia) branches of Consumer and Corporate Affairs, and now have a large selection of publications on hand. Following is a brief list of the material available:

Flammability of carpets and fabrics
Hockey helmets — safety regulations
Playpens, cribs, and car seats — safety regulations and buying guides
Bicycle safety
Automobile tire care
Fair packaging

I would be happy to send copies of these and many other information to anyone who writes to me.

This is the first of a series of articles I will be sending to Promin from time to time, dealing with subjects that should be of general interest to all our members.

What to Do When Something Goes Wrong

No matter how carefully you shop, you're likely to encounter problems with some goods or services at one time or another. Knowing *how* to complain is an important consumer skill. *Be firm and persistent, but polite.* Your approach can make the difference between a satisfactory settlement and an outright dismissal of your request.

In all cases, there are two basic points to remember:

1. Keep all sales slips.
2. Have your facts straight.

A) *Complaint in person:*

Complain to someone in authority where you bought the item.

— the name and model number of the product
— the date of purchase
— your sales slip

Be specific when describing the problem.

State what solution would be acceptable to you (refund, exchange, repair, etc.).

B) *Complaint in writing:*

Send:

— all the above information
— a photocopy of the sales slip (never the original)
— your name, address, and daytime telephone number

Always keep copies of correspondence for your records.

C) *What to do if seller does not resolve the problem to your satisfaction.*

Write to the manufacturer, supplier, or the seller's head office. Direct your letter to "Customer Relations Department." (Better still, phone — even long-distance — and obtain the name of the head of that department).

Send:

— all the above information
— the name and address of the seller
— a description of your discussion with the seller. *Be specific.*
— copies of any previous correspondence

Usually, any of these procedures will bring results. But, if you've done all you can and still need help, get in touch with the Consumer Consultant of the federal Department of Consumer and Corporate Affairs located in the centre nearest you or write "The Consumer," Box 99, Ottawa/Hull, K1N 8P9.

1008—7th Avenue S.W.
CALGARY, Alberta T2P 1A7
Phone: (403) 231-5603

3rd Floor, Room 4
Dominion Building
CHARLOTTETOWN, P.E.I. C1A 4A9
Phone: (902) 894-5524

Oliver Building
10225-100 Avenue
EDMONTON, Alberta T5J 0A1
Phone: (403) 425-5660

3rd Floor, 51 Regent Street
FREDERICTON, N.B. E3B 3W3
Phone: (506) 454-9778

6th Floor, Montreal Tower
5151 George Street
HALIFAX, N.S. B3J 1M5
Phone: (902) 426-6080

781 Richmond Street
LONDON, Ontario

N6A 3H4
Phone: (519) 679-4032

Place Dupuis, 12th Floor
855 Ste. Catherine St. East
MONTREAL, Quebec H2L 4N4

3rd Floor, Federal Building
277 Winnipeg Street
PENTICTON, B.C.
Phone: (604) 492-7006

1340—5th Avenue
PRINCE GEORGE, B.C. V2L 3L4
Phone: (604) 563-4156

Bank of Montreal Building
18th Floor, Place d' Youville
QUEBEC, Quebec G1R 3P4
Phone: (418) 694-3058

4th Floor, Derrick Building
1825 McIntyre Street
REGINA, Saskatchewan S4P 2R2
Phone: (306) 525-8736

279—3rd Avenue N.
SASKATOON, Saskatchewan S7K 2H8
Phone: (306) 653-5743

5th Floor, Sir Humphrey Gilbert Bldg.
Duckworth Street
ST. JOHN'S, Nfld. A1C 1G4
Phone: (709) 722-7267

1283 Sparks Street
SUDBURY, Ontario P3A 2C7
Phone: (705) 566-0591

Federal Building, Room 101
Dorchester & Charlotte Streets
SYDNEY, N.S. B1P 5Z2
Phone: (902) 539-7765

430 Waterloo Street S.
THUNDER BAY, Ontario P70 6E4
Phone: (807) 623-5265

706 Global House
480 University Avenue
TORONTO, Ontario M5G 1V2
Phone: (416) 362-7011

P.O. Box 10059
Pacific Centre Ltd.
700 West Georgia St.
VANCOUVER, B.C. V7Y 1C9
Phone: (604) 666-6971

Room 317, 816 Government St.
VICTORIA, B.C. V8W 1W9
Phone: (604) 388-3341

Federal Building
400—269 Main Street
WINNIPEG, Manitoba R3C 1B2
Phone: (204) 985-2366

Please write to me with any consumer questions or suggestions you may have.

LYDIA KASIANCHUK
213 St. Charles St.
Victoria, B.C. V8S 3M8

Згоріла бібліотека музею „Софія Київська"

29 травня 1979 року у невияснених обставинах згоріла у Києві бібліотека музею „Софія Київська", на який перемінено собор св. Софії. Як відомо Софійський собор ще в часах Київської Русі був також культурним центром України. Там писалися ранні українські літописи і була заложена перша в Україні бібліотека.

Коли Софійський собор перемінено на музей у ньому дальше існувала бібліотека, яка була доступна лише для дослідників і в якій зберігалися старинні книги з релігійною тематикою і з історії України.

В останніх десяти роках це четверта відома бібліотека, яка згоріла в Україні в невияснених обставинах. Раніше згоріла бібліотека Академії Наук УРСР, Видубецького манастиря і Одеської синагоги.

СПОГАДИ З МИНУЛОГО

на писанок та поворот додому, щоб якнайскоріше покуштувати свячене.

Пообідавши, родини вертались на церковну площу. Старші громадяни сиділи гуртками й проводили час у веселій розмові. Молодь заводила гаїлки — „Воротар", „Ой вийтеся огірочки" і багато інших. Вливаний понеділок мав свої звичаї, а у вівторок дальша гостина і докінчення свят. В такі святочні дні жінки та дівчата одягались у вишивані сорочки тощо.

З часом багато цих стародавніх звичаїв змінились, занехались. Багато тих піонерів відійшли на вічний спочинок, як також і мій батько. Тільки спогади зістались з тих веселих, безтурботних молодечих літ.

Марія Вавринюк

Українська мова 300
10 серпня 1964 р.

МУЗЕЙНІ ВІСТІ

МУЗЕЙ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

НА НЕВ'ЯНУЧИЙ ВІНОК БЛ. П. СТЕФАНІЇ ПАУШ

Щоб записати ім'я бл. п. Стефанії Пауш, довголітньої заслуженої провідниці Союзу Українок Канади, та відданої працівниці українських громадських установ, родина, приятелі, зокрема членки та відділи Союзу Українок Канади з глибокою пошаною та щирою любов'ю зложили пожертви на Український Музей Канади в Саскатуні, — щоб направду залишилося ім'я покійної на стінах муру Музею на вічну пам'ять.

Щиро й віддано працювала Стефанія Пауш в рядах нашої організації, в проводі на постах голови й секретарки, а вже найбільше через відвідини відділів та різних місцевостей в цілій Канаді здобула собі пошану, любов та довір'я рядового членства наших організацій. Скромна та мила вдача покійної здобула не мале число щирих приятелів та співробітників в кожній галузі громадського життя.

Ця активність не звужувалася лише до самої організаційної праці, а відзначалась в інших галузях громадсько-культурного життя. Особливо любувалася мистецтвом, — співом, театром, музикою, вишивкою, а найбільше таки літературою, бо сама мала літературні здібності, і написала деякі оповідання за що наділено її нагородами. Дальше, Стефанія була помічницею та дорадницею свому чоловікові, тепер покійному Петрові Паушу, в його музично-видавничій праці. Петро Пауш, як фаховий дяк, учитель, любитель української мозики, театру та опери приготовляв різні імпрези та видання, і в цьому покійна переживала всі позитиви та недоліки пов'язані з цим культурним розвитком нашого життя в Канаді.

А вже ціла справа нашого музею була близька її серцю, — очікувала тієї хвилини коли відкриються двері в новім приміщенні Музею Союзу Українок Канади. Як голова, а дальше як секретарка Централі заохочувала членство до спільної та конструктивної праці для розвою нашого Музею, щоб розбудувати нашими власними силами, і щоб майно нашого поселення та культурного розвитку в Канаді знайшло належне місце в своїому власному домі.

Ця ідея була живою для покійної Стефанії Пауш, і зовсім слушно, що близька родина та приятелі бажали вшанувати її пам'ять.

На нев'янучий вінок і вічну пам'ять Стефанії Пауш склали:

По $100.00:

п-во В. Гавриші, д-р і пані С. Яремчуки — Едмонтон, Дж. Д. Армстронґ — Едмонтон, Пров. Екзекутива Союзу Українок Канади, Альберти, Відділ С.У.К. ім. Ольги Кобилянської, Саскатун, Саск.;

по $55.00:

п-во Н. Боднарі, Едмонтон;

по $50.00:

п-во Борис і Славка Фербеї, Михайло і Стефанія Магуси, п-во Р. Дзеники, Анастасія Шемелюк-Радомська (всі з Едмонтону), Відділ С.У.К. ім. О. Пчілки, Норт Бетлфорд, Саск., Відділ Союзу Українок, Сенґудо, Альта., д-р Мирон і пані Фарина, Вікторія, Б. К.;

по $40.00:

п-во Ґ. Зелінські, Едмонтон, п-во Б. Мельничуки, Едмонтон;

по $35.00:

п-во Ф. Ганночки, Едмонтон;

по $25.00:

(Едмонтон) пані Г. Ґрекул, д-р Н. Д. і пані Голубіцькі, п-во Вол. і Наталя Базюки, О. М. Мельничуки, Анна Томнюк, пані Г. Райчиба, Валентина Доброліж, Катерина Міськів, д-р і пані М. Лупули, п-во В. Демяніви, п-во В. Кравці, пані Д. Єглінська, пані Є. Бойко, Варвара Верхомин, д-р Левко і пані Н. Фарини, Вікторія Лазарук, п-во А. Мельничуки, пан Є. Вавринюк, пані М. Фодчук, п-во І. Ґорецькі, Фірма Лазарович, Підручний і Ко., о. М. і пані Крищуки, п-во А. Павлики, Вінніпеґ, панна Т. Гаврисишин, Вінніпеґ, п-во Г. Гатчингс, Ст. Алберт, Альберта, Марія Ткачук, Саскатун, Саск., Розина Драган, Саскатун, Галина Гнатишин, Саскатун, п-во Альберт і Целіна Качковські, Саскатун, Параскевія Дверничук, Торонто, Онт., Відділи Союзу Українок Канади: ім. О. Басарабової, Торсбі, Альта, О. Басарабової, Васетна, Альта., Ерємонт, Альта., Ґлеслин, Саск., О. Пчілки, Йорктон, Саск., Л. Українки, Давфин, Ман., С. Русової, Лонґ Бренч, Онт., Л. Українки, Оттава, Онт., Доньки України, Тандер Бей, Онт., О. Басарабової, Торгилл, Альта.;

по $20.00:

(Едмонтон) — п-во І. Ґреґорі, Н. Стогрин, Й. Роїк, п-во Б. Мельничуки, А. Маяровський, п-во Ґ. В. Шевчуки, пані К. Рожак, пан В. Савчук, В. І. Попович, п-во І. Лазаруки, п-во О. Єренюки, п-во Ю. Токарики, Марія Гринчук, пані Л. Ґулуцан, п-во Марія і Петро Волощуки,

п-во С. Кір, Манотик, Онт., Василь Дучний, Винтерборн, Альта., Відділи Союзу Українок Канади: О. Кобилянської — Смокі Лейк, Альта., при Укр. Прав. Громаді Св. Михаїла — Едмонтон, Укр.-Канадський Архів і Музей, Едмонтон, Н. Когуська — Вінніпеґ.

по $15.00:

п-во Т. Косташі і пан К. МкКайвор, Едмонтон, д-р і пані Д. Мельник, Едмонтон, Каролин і Ю. Мосман, Едмотон, п-во Гайдуки, Калгарі, пані М. Керніцька, Вінніпеґ, Відділ С.У.К. Лесі Українки, Форт Френсес, Онт.;

по $10.00:

(Едмонтон) — пані Л. Івасюк, пані Н. Сенів, Анна Данилович, п-во А. Чарнецькі, п-во І. Романчуки, Марія Никіфорук, п-во Таланчук, С. Гой, пані І. Рипка, Анна Романюк, пані П. Саламандик, Вол. Бартко, Надія Николин, Марія Сулима, п-во О. Лукіянчук, п-во А. Істон, п-во А. Звоздецькі, Патриція і Двайт Єглінські, Катерина Кругляк, пані П. Сліпчук, пані Е. Пронюк, п-во В. Елиняки, пво О. Лукомські, п-во П. Прокопів, Р. П. Самоїл, п-во Василь Лобай, п-во П. Голубіцькі, Анна Велещук, Т. Войтів, В. Прокопо, п-во Т. М. Прокіпчуки, п-во І. Ґауки, С. Масло, пані О. Гладун, пані Т. Клим, п-во М. Журавель, Орест Верхомин, Софія Василишин, п-на Галина Магус, Василь Муканик, Тед і Карол Щербань, п-во Іванна і Вол. Дженисси, д-р і пані І. В. Рацой, пані Е. Верхомин, п-ні Д. Яндова, п-во Б. Татарини, Торгилд, Альта., Марія Ширвуд, Кестор, Альта., Е. Самюл, Вікторія, Б. К., Глорія МкКафій, Винтерборн, Альта., п-во В. Ратцой, Смокі Лейк, Альта., Відділи Союзу Українок Канади: О. Басарабової, Гефорд, Саск., Доньки України, Роблин, Ман., Л. Українки, Ришард, Саск., Вернон, Б. К., Доньки України, Винярд, Саск., Лесі Українки, Овкборн, Ман., Пров. Екзекутива Союзу Українок Канади Манітоби, Вінніпеґ, Ман., пані Анна Ралько, Торонто, Онт.;

По $8.00: пані І. Мельничук, Едмонтон;

по $6.00: пані К. Самиця, Едмонтон, п-во В. Рудько, Брудергайм, Альта.;

по $5.00: (Едмонтон) — Марія Кейван, Марія Школяр, Н. Солован, Н. А. Боханецький, П. Пухкий, Марія Солона, пані А. Кос, Віра Федорів, пані Ф. Тарновець, пані Д. Корпан, Анна Ревун, пані Е. Понич, Катерина Васюта, Катерина Луців, Олена Слюсарчук, Анна Ґрегорі, Анна Павлюк, Марія Фещук, п-на Віня Чумер, І. В. Урбан, п-во Н. Пухкі, п-во Н. Чумер, пані Г. Гуменна, п-во М. Шевців, пані Л. Леськів, пані П. Маліцька, п-во Марія і Василь Страшок, п-ні Л. Феняк, пані Гриник, пані Р. Скакун, пані В. Мельник, пані Й. Фарина, Юрій Загарія, пані С. Смит, пані О. Зуєвська, п-во В. Нацюк, п-во А. Особа, Т. Гаврилів, пані П. Винничук, Д. Стадник, пані Т. Лазарович, п-во Марія і Євген Плавюки, М. М. Чернявський, І. Юзвишин, пані Р. Ґовда, пані А. Російчук, С. Максимюк, пан Д. Пронюк, п-во В. Ґауки, С. Климкович, В. Романюк, пані Г. Янішевська, Віктор Наконечний, пані Л. Чаглей, пані Г. Якімчук, п-на Мелвіна Ґовда, Марія Сухолотоцька, Баргед, Альта., Д. Труман, Сурий, Б. К., Відділ Доньки України, Флин Флон, Ман., п-во О. Палилики, Смокі Лейк, Альта., п-во Ю. Василинчуки, Смокі Лейк, Альта., П. Лукша, Едмонтон, Т. Горатик, Едмонтон.

по $4.00: п-во З. Паранич, Едмонтон;

$30.00: дрібна збірка підчас похорону бл. п. С. Пауш.

ПРО ЮВІЛЕЙНУ КНИГУ ЖІНОЧОГО ТОВАРИСТВА ПРИ КАТЕДРІ СВ. ІВАНА В ЕДМОНТОНІ

На днях отримав я цінну книгу п. н. „ІСТОРІЯ ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ, при КАТЕДРІ СВ. ІВАНА", яка щойно вийшла з друку, великого формату, друкована дбайливо на добрім папері, містить багато знимок і докотрі з них в кольорах. Про книжку хочу сказати кілька слів.

Нема важнішого та ціннішого матеріялу як той, щоб лишити для нашого грядущого наслідя як документальну історію української організації. Це є неоцінений скарб для наших дітей і для нашої будучності.

Вірю, що Комітет, який складався з пань: К. Міськів, Т. Лазарович, О. Ганночко, Є. Верхомин, С. Василишин, М. Лазарук, М. Сулима, С. Гриник, Р. Ґовда, П. Сліпчук, А. Мисак і А. Цибак, а особливо голова Комітету і координаційна редакторка пані Іванна Дженис, та інші членки вложили багато мозольної праці для зібрання за 50-ти років товариства такий документальний матеріял по датах і іменах, та так все гарно уложено.

Є короткі описи і більші світлини з перших членок товариства, які зорганізувалися 1926 року, а решта членок менші світлини, та цікаві згадки, що цікавлять кожну свідому українку. Тому уважаю, що кожна православна українка повинна набути цю ювілейну книгу і побачити як наші піонерки - мами, організували та чим вони цікавилися, чи радше сказати, чим вони жили, в них поза свій дім, другим домом був Божий Храм-Церква, для якої вони жили і працювали.

Книжка написана в двох мовах: перша половина в українській мові, а друга половина по англійськи, так що ніхто не скаже, що я не вмію так читати.

Ще пару слів про редакторну книги пані Іванну Дженис, яку знаю ще малою. Вона походить з свідомої української родини Федора Рудачика, який приїхав до Канади в 1903 році з села Свидова, повт Чортків, з рештою родини та поселився на північний схід від Гаєс, Саск.

За стараннням її дідуся Якова Рудачика, в осені 1912 року було зорганізовано українську церковну громаду св. Петра і Павла, та придбано площу під церкву, з тим застереженням, що церква **ніколи** не має піти під римську корпорацію. Секретарем і провідником громади був Федір Рудачик, батько пані Дженис. Опісля в кожні Різдвяні свята ходили з колядою.

Коли при кінці 1923 року був висвячений в сан священика св. п. о. Петро Мельничук, то по другім Богослуженню, що відбулося в Лейк Гелен школі в лютім 1924 року всі перейшли до дому її дідуся Якова Рудачика, де відбулися церковні збори, на яких за стараннем св. п. о. Мельничука, громаду переорганізовано, і на весні на тій площі збудовано першу в Саскачевані УГПЦеркву (в пізніших роках цю церкву перетягнено до містечка Гаєс, Саск. та змінено назву на св. Івана).

Отже пані Дженис вихована в родині глибоко віруючій та національно свідомій також зберігає те, що її батьки вложили в душу і серце.

Віру, що українське жіноцтво розкупить цю книгу, чим дасть заохоту і іншим нашим жіночим товариствам писати свої історії.

Й. Г. Лозинський

Яр Славутич: УКРАЇНСЬКА ПОЕЗІЯ В КАНАДІ. Едмонтон, 1976. В-во „Славута". 103 стор.*

Праця проф. Яра Славутича дає систематичний огляд розвитку української поезії в Канаді. Дослідник ділить його на три періоди, які відповідають трьом поколінням: перший період — від 1898 р. до Української Революції 1917-20 років, другий — від тієї революції до другої світової війни, третій — від Великого Виходу з рідної землі перед російською навалою на Україну 1943 р. чи, точніше, від 1948-50 років, коли то „творці українського слова масово поселились у Канаді та Америці" (стор. 46). Кожний період триває, як бачимо, приблизно 20 років.

Перший період називає автор „піонерською добою". А втім, піонерським можна слушно назвати його труд над її відкриттям". Треба подивляти неабияку запопадливість і невтомну енергію дослідника, які він проявив у своїх довголітніх пошуках джерел та їх критичній перевірці. Адже доводилося копатися в архівах, гортати не одну тисячу сторінок часописів, що виходили в Канаді й США, розшукувати першодруки віршованих писань, розпитувати живих ще свідків подій, перевіряти „непохитні" твердження про ту добу та її творців у різних збірниках, альманахах і монографіях. Мало того, на кожному кроці дослідник спотикався на перекручення і видумках, на свідомому чи несвідомому фальшуванні життєписних дат і дат появи творів тодішніх поетів.

З-поміж досить численної когорти віршописців тієї доби автор вирізняє 15: „Ми зупинились, — каже він, — лише на кращих, у кого все ж таки проблискували іскорки поезії" (стор. 25). Піонерський період характеризує він як „період становлення тутешньої літератури, в якій перед вела поезія, хоч була й вартісна проза. Кількісно ця творчість була найбільшою, якісно найменшою, тематично обмеженою. Майже все зводиться до тяжкого життя іміґрантів у цій країні, до неволі на українських землях і мотивів революційного визволення" (стор. 25).

Щодо другої доби дослідник підкреслив „якісне зростання української поезії в Канаді", повищення її мистецького рівня та урізноманітнення тематики. „Це була вже справжня література, що кращими своїми творами дорівнювала літературним появам на Батьківщині" (46). Він вирізняє тут дев'ять поетів. Варто згадати Івана Данильчука, що народився в Канаді. „Данильчукове слово набуває не лише звучання, але й магії правдивої поезії". На жаль, згодом він „потонув у повені примітивізму свого оточення". До того ще над ним „тяжіло і слабе знання української мови" (27.

Найвищу оцінку дає дослідник творам Микити Мандрики, уважає їх „найбільш якісним осягом тутешньої поезії, створеної староканадцями" (36).

Найбільше уваги приділює він третій добі. Не диво! Тут виступають поети, які, на думку дослідника, змагаються за тривале місце в історії української літератури. Найбільше місця відведено В. Скорупському, Б. Мазепі, Левкові Роменові, Т. Матвієнкові, Я. Славутичеві, Д. Струкові, Данилові Мурові, Вірі Ворскло, Б. Олександрову й Ларисі Мурович. Дослідник згадує коротко й інших. На наш скромний погляд, забагато місця змарнував він, полемізуючи з Левком Силенком (Левом Орлигорою), який пропагує повернення до давньої української міфології як „Національної Віри", засуджуючи при тому християнство.

Обговорюючи твори автор аналізує їх, показує мистецькі досягнення, не затушковує недоліків. Він ставить до поетів високі вимоги. Бачну увагу звертає він на мову. Його критичні зауваження набирають особливої ваги для тих поетів, що ще творять і тому повинні до них прислухатися.

---

* Містимо останній науковий твір сл. п. проф. Д. Козія. — Ред.

ДО ЧИТАЧІВ - ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Дорогі Читачі — нам всім ходить про те, щоб наш журнал виходив на час і не мав фінансових труднощів. Тому ми просимо Вас, як одержите це число — оберніть і погляньте на останню сторінку на наліпку з Вашою адресою. Якщо Ваша передплата виходить, то будьте ласкаві вислати її завчасу, щоб вона була заплачена рік наперед.

Поштовий уряд того вимагає, бо в іншім разі ми доплачуємо пошту до кожного примірника, якщо адреса показує, що передплата вигасла.

Ми воліємо не висилати упімнень, бо вони також получені з видатками. А це Ваші гроші.

Адміністрація „Променя"

НОВИЙ ЖУРНАЛ
„Український учитель в Канаді"

Остаточно перед нами нове перве число щойно виданого журнала „Український Учитель в Канаді", червень 1979 р.

І хоч це не перша спроба, то це число формою і змістом, як перше можна щиро привітати. Найбільше нас цікавить зміст, чи відповідає журнал своїм завданням для наших рідношкільних потреб. Журнал для українських учителів, як посібник у їх важливій праці, це перше, але не все — журнал для всіх тих, що цікавляться українською школою, українським життям, а головно батькам шкільних дітей, громадським організаціям.

Про ціль і завдання журнала інформує у своїй редакційній на першій сторінці голова КЦУШР д-р Б. Білаш. Стаття ідеологічно-інформативна і цікаво написана.

Читаємо наступне — автор Микола Лабюк — цікавий репортаж про відбуту конференцію Асоціяції Українських Учителів Канади та історію цієї організації. Підхід автора наскрізь позитивний. А ось і розділ „Методика і шкільна практика". Валентина Копиленко „Про успішне викладання української мови". Марта Трофим-Тарновецька „Поєднані кляси — методика і навчання". Написано фахово, з чого кожний учитель може багато для себе почерпнути.

Репортаж Івана Боднарчука, в якім він, в стилі письменника цікаво й барвисто оповідає про свої подорожні враження учителя, зустрічі та шкільну працю на місцях. Це його репортаж. Світлини оживлюють матеріял.

Сім сторінок матеріялу англійською мовою. З них промова міністра освіти в Манітобі К. Косена на українській учительській конференції у Вінніпезі в вересні 1978 р. і цікава аналіза В. Стюра, консультанта французької мови, на тему скільки треба часу, щоб опанувати другу мову. Анна Ілюк описує систему навчання української мови в Альберті та інші короткі біжучі шкільні новинки.

Появу журнала треба завдячувати Шевченківській фундації за фінансову допомогу, а дальші числа будуть залежати від нашого зацікавлення і нашої конкретної співпраці та числа його читачів.

Н. К.

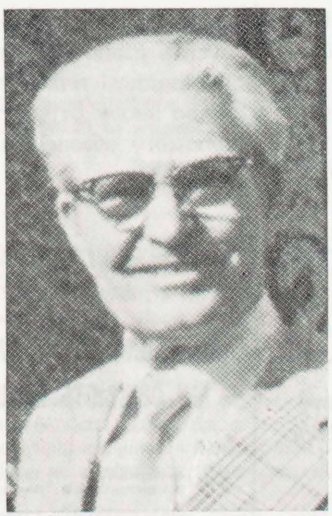

У другу річницю смерти нашого дорого мужа, батька, дідуся та прадідуся, бл. п. Павла Новака, який упокоївся в м. Сейнт Кетеринс 18 вересня 1977 року складаємо нев'янучий вінок та у світлу пам'ять покійного засилаємо $20.00 на „Промінь".

Дружина Марія Новак, син Василь і невістка Катерина, внукп і правнуки

У дев'яту річницю упокоєння мого дорогого мужа, тата і дідуся, бл. п. Антона Кирилюка, який відійшов від нас 24 серпня 1970 року в Галлок, Мін., в його світлу пам'ять складаю $25.00 на „Промінь".

Дружина Олена Кирилюк, Галлок, Мінн.

З днем першого липня 1979 року були зроблені деякі зміни в пляні обезпечення від безробіття

Якщо Ви працювали менше 20-ти тижнів у минулому році, то ці зміни можуть відноситися до Вас.

У грудні 1978 року парлямент Канади змінив плян обезпечення від безробіття. Зміни від 1 липня 1979 року означають, що дехто мусить працювати довше для того, щоб йому прислуговувало право отримувати допомогу обезпечення від безробіття.

Ви працювали 20 тижнів чи більше у минулому році?

Якщо так, то цей закон не відноситься до Вас; 20 тижнів праці дають Вам право отримувати регулярну допомогу від безробіття, а також обезпеченеву допомогу на час недуги та вагітности, або одноразової допомоги, якщо Вам сповнилося 65 років життя.

Це Ваша перша праця, чи може Ви вже працювали раніше, і знову повертаєтеся до праці?

Узагалі, якщо це Ваша перша праця, або якщо Ви вже працювали раніше, і знову приступили до праці після перерви на протязі одного року, то лише після 20 тижнів Ви зможете одержувати допомогу обезпечення від безробіття. Однак, існують деякі винятки з цього правила, в залежності від роду зайнять протягом двадцятитижневого періоду.

Ви одержували допомогу обезпечення від безробіття в минулому році?

Якщо Ви одержували допомогу від безробіття в минулому році, а також якщо рівень безробіття в Вашій місцевості не перевищував 11.5 відсотків, то Вам конче треба познайомитися з новою точкою закону, що може відноситися до Вашої справи.

Отже, незалежно від того скільки тижнів Ви одержували допомогу в минулому, час Вашої практичної діяльности мусить становити не менше 20 тижнів, і тільки це дає Вам право знову отримувати допомогу обезпечення від безробіття.

Канадський Плян Обезпечення від Безробіття

Ми маємо діло з людьми, які бажають працювати.

Employment and Immigration Canada
Honourable Ron Atkey
Minister

Emploi et Immigration Canada
L'honorable Ron Atkey
Ministre

Canada

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

БЛ. П. КАЛИНИ ГУЗИК (З РОДУ ВОРОБЕЦЬ)

У світлу пам'ять дорогої нам дружини і мами, яка відійшла у вічність 30 січня 1978 року у Ванкувері, жертвуємо $50.00 на журнал „Промінь".

Муж, діти і внуки, Вінніпеґ

— — — — —

У світлу пам'ять моєї дорогої мами бл. п. Марії Королюк, замість китиці квітів, складаю $50.00 на жрнал „Промінь".

Розалія Маланчук, Едмонтон

— — — — —

У світлу пам'ять дорогого мого чоловіка, бл. п. Івана Маковецького, який відійшов у вічність 20 липня 1974 року, засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Засмучена дружина Олена, діти і внуки, Чатам, Онт.

— — — — —

У четверту річницю упокоєння мого ніколи незабутнього мужа, Михаайла Бабляка, який відійшов у вічність 26 вересня 1975 року, замість квітів на його могилу складаю скромний даток на „Промінь".

Анастасія Бабляк, Монтреал

— — — — —

Замість китиці живих квітів на свіжу могилу мого дорого мужа, батька і дідуся, бл. п. Петра Євчука, який відійшов на вічний спочинок 3 березня 1979 року, в його світлу пам'ять як нев'янучий вінок складаю $25.00 на „Промінь".

Дружина Анна Євчук, син Володимир, невістка Аделя і внуки, Торонто

— — — — —

Клюб Книголюбів у Вінніпезі складає $10.00 на „Промінь" у світлу пам'ять Анни Стечишин, яка упокоїлась 15 квітня 1979 року.

Родині покійної висловлюємо щире співчуття.
За Клюб Книголюбів — Софія Залозецька, голова

ДІЛИМОСЯ СУМНОЮ ВІСТКОЮ

Ділимось сумною вісткою, що дня 9 квітня 1979 року, відійшла у вічність, у трагічнім автомобілевім випадку на Флориді, молода ще в повнім розквіті життя Маруся Фенканин.

Маруся Фенканин народилася 13 січня 1956 року у Віндзорі, в родині Івана і Люби Фенканин.

Маруся будучи ще молодшою, брала активну участь у молодечих організаціях, любила свою українську мову, грала на бандурі, та любила пісню і шанувала все, що було українське.

Маруся оставила у глибокім смутку батьків Івана та Любу, сестру Галю, та двох братів — Стефана і Володимира, а також маленького сина Стефанка який остався сиротою навіки.

Похоронні відправи які відслужив о. прот. В. Метулинський, відбулися у Соборі Укр. Г.П.Ц. Св. Володимира у Віндзорі. Після похорону відбулася поминальна трапеза в авдиторії Св. Володимира.

На заклик п. П. Мицака, господаря і хресного батька покійної, відбулася збірка на нев'янучий вінок, де із загальної суми приділено $30.00 на пресовий фонд журналу „Промінь".

Спи дорога Марусю спокійним сном, хай канадська земля буде тобі легкою.

Горем прибита родина
Іван і Люба Фенканин

З приводу 25-ліття упокоєння дорогого нам мужа і батька, бл. п. Івана Лабюка, дружина Єлисавета та син і невістка Николай і Катерина Лабюки засилають пожертву-дар на журнал „Промінь" — $25.00.

Єлисавета Лабюк, Канора, Саск.

— — — — —

Членки відділу ім. Лесі Українки в Трансконі, Ман. складають нев'янучий вінок на свіжу могилу бл. п. Олени Стрембіцької, яка упокоїлась 16 квітня 1979 року та у глибокій пошані до покійної членки, відділ складає на „Промінь" $15.00. Родині висловлюємо щире співчуття.

За відділ — Славка Собкович

— — —

У третю річницю смерти мого чоловіка, бл. п. Стіфа Мойсюка, складаю в його світлу пам'ять нев'янучий вінок і засилаю $10.00 на „Промінь".

Дружина Александра Мойсюк,
Келовна, Б. К.

Відділ ім. Лесі Українки при Катедрі Пресв. Тройці у Вінніпезі замість квітів складає $30.00 на „Промінь" у пам'ять своїх дорогих довголітніх заслужених членок, які упокоїлись цього 1979 року, а саме: бл. п. Анни Стечишин — 15-го квітня, бл. п. Фрозини Гуменчук — 1-го липня і бл. п. Параскевії Циганевич — 31-го липня.

Родинам покійних висловлюємо щире співчуття.
За відділ — Марія Керніцька, секр.

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

АКАДЕМІЯ ЛЕСІ УКРАЇНКИ ВІНДЗОР, ОНТ.

Відділ ім. Лесі Українки улаштував академію своєї патронки, яка відбулася в неділю 11 лютого 1979 року в залі соборної громади Св. Володимира.

Голова пані Маруся Старух відкрила свято і привітала всіх присутніх. Прот. о. В. Метулинський провів молитву а жіночий хор відспівав „Отче Наш".

Програмою свята переводила культурно-освітня референтка пані Стефанія Заборонюк. Вона підкреслила важливість такого свята і що наша повинність кожного року вшановувати нашу патронку, як визначну поетесу і письменницю. Відтак покликала пані Лідію Ліст до реферату.

В своїм слові пані Ліст сказала, що життєвий і творчий шлях Лесі Українки нагадує героїчну поему про людину великої мужности, твердих переконань та незламної віри у світле майбутнє нашого народу. А перед нами, особливо жіноцтвом, у вільному світі стоїть важлива праця — допомагати українській молоді ознайомлюватися з думками та життєвим подвигом нашої мужньої поетки, яка далі живе в своїм слові, що живе в нас і поміж нами і перечитала вірш Володимира Сосюди присвячений Лесі Українці.

Жіночий хор відспівав: „Тихо над річкою" і „Цвіте терен". Пані Маруся Старух перечитала вірш „Як радісно нам всім нині", котрий був присвячений на 50-ліття Союзу Українок Канади — Наталки Фарини. Пані Стефанія Заборонюк відспівала сольо — „Як піду я у зелені гори".

Пані Маруся Гнатюк висвітлила фільм про українське обрядове печиво і сказала, що прозірки українського обрядового печива, котрі впродовж століть відігравали важливу ролю в житті українця, та їхне символічне значення. Тільки невелика скількість обрядового печива уціліла до наших днів. Різдвяні колачі (круглі, подовгасті), весільні колачі, які називають Василь і Маланка. З давніших і новіших часів: книші, крендлі, пташки, короваї — прикрашені і без прикрас з гільцем та з тіста. Гуцульський весільний хліб, ривені, борона, гребінь, помиральний хліб, шишечки, верчі, перепійці — тощо. Всі присутні були дуже захоплені і задоволені з цього фільму і програми свята.

Голова пані Маруся Старух висловила подяку всім за присутність і подякувала освітньо-культурній референтці пані Стефанії Заборонюк за приготування святочної програми і пані Марусі Гнатюк за показ і висвітлення фільму.

Спеціяльний комітет подав перекуску і свято закінчено в веселій атмосфері.

Мирослава Телеґа

ПРОВІНЦІЯЛЬНИЙ ЧАЙ — ДИТЯЧА ВИСТАВКА І ПОКАЗ МОД ЕДМОНТОН, АЛЬБЕРТА

Цьогорічний весняний чай, що його влаштувала Провінціяльна Управа С.У.К. на Альберту, був присвячений виключно Міжнародному Рокові Дитини. Всі зусилля були пов'язані з виставкою дитячого мистецтва та показу мод. Дуже успішно вдалося це святкування у суботу і неділю, 7 - 8 квітня 1978 в авдиторії при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні.

В залі були прекрасно розложені дитячі мистецькі твори — малюнки, вишиття, тканя, писанки, постоли й інші речі (більшість виконані студентами двомовних кляс і сумківцями). По боках сцени висіли плякати Міжнароднього Року Дитини, що їх намалювала пані Л. Костюк а на бічній стіні 3 прекрасні малюнки з козацьких часів, праця трьох студентів Інституту Св. Івана. По середині залі побудований хідник для моделів ноші. З-заду столи з печивом, писанками, книжками та СУМК платівками.

Так як минулими роками, взяли участь відділи С.У.К. при Катедрі Св. Івана, при громадах Св. Андрея, Св. Михаїла і Св. Іллі. Всім членкам щира подяка за їх прихильність та труд. Пані С. Обуховська та її комітет доглянули чай в суботу а пані М. Димянів та її помічниці в неділю.

Голова Провінціяльної Екзекутиви, пані Мирослава Фербей, у своїм вступнім слові, радо привітала гостей і представила дост. пані Мері Лемежурир, нововибраного міністра культури на Альберту, щоб офіційно відкрила виставу і чай. Для пані Лемежурир це була велика оказія бо це була її перша нагода офіційно вітати своїх горожан від Альбертського уряду. В привіті вона дала признання українському жіноцтву за примірне виховання дітей і за збереження української мови і цінної культури в Канаді. Раділа, що мала нагоду побачити дуже цікаві речі українського мистецтва.

Слідував короткий привіт голови Союзу Українок, пані А. Радомської, яка просила, щоб членки звернула всю увагу на виховання молоді та на їх привернення до української мови, церкви і до громадських обов'язків.

Далі пані Фербей представила пані Наталку Фарину, коментаторку показу мод (част. 1 - 2) яка була убрана в гарно вишитій суконці торбинкою, взір сокальський. Різні та відмінні одяги показували поверх 30 осіб-моделів, між ними мами з діточками, бабуні з онуками та „батько" з весільною „молодою". Вони показували денні і вечірні одяги, спортові та „сонцеві" одяги, вишиті різними стібами, взорами різних частин України. Можливо найцікавіші були: 1. дитячий сардак з сукна, сардаковий стіб, взір гуцульщини, 2. спортовий дівочий шкіряний кептарик вишитий хрестиками. 3. плетений спортовий „свитер", хрестиковий взір. 4. Буковинська обгортка і сорочка з цятками різних кольорів, 5. „молодої" довга біла сукня, вишита хрестиками. 6. Чоловічі вечірні сорочки, вишиті хрестиками, взір полтавський і сокальський. 7. Ткана вечірня спідниця і пелерина в чорнім, червонім і срібнім взорі. 8. Вечірня суконка в рушниковім взорі тканини.

Між першою і другою частиною показу ноші, на зміну програми — 1. дитячий спів виконали учні „Голіруд" школи — двомовна програма, кляси від 2 - 5-ої, учителька панна Галина Магус і 2. прекрасна п'єса „Гаї оживають" — виконали діти з садочка при Катедрі Св. Івана — учителька пані А. Звоздецька.

Показ мод і дитячу програму захоплені присутні обдарували гучними оплесками.

Перед чаєм, о. митр. О. Хом'як провів молитву. Тоді всі мали нагоду насолодитись смачною перекускою і переглянути дуже цікаву виставу дитячого мистецтва; також купити великодне печиво і писанки.

Складаємо щиру подяку всім учасникам вистави, показу мод і програми, як також комітетові і помічникам, котрі так чудово вив'язались з цієї праці: директор — Е. Звоздецький, режисер — Ю. Блажук, координаторка показу мод і коментаторка — Н. Фарина, помічниця показу мод — Ф. Романчук, координаторка дитячого мистецтва — А. Юзвишин, музичний супровід — В. Солтикевич, програма — М. Прокопів, Ф. Пелех, писанки і розігравка — А. Сенів, продаж печива — В. Бойко, плякати Міжнароднього Року Дитини — Л. Костюк.

За Провінціяльну Управу
на Альберту:

Мирослава Фербей, голова
Розалія Фарина, кор. секр.

ВЕСНЯНИЙ ЧАЙ

Для відзначення міжнароднього Року Дитини, Пров. Екзекутива на Бр. Колюмбію з відділом Лесі Українки в Ванкувері улаштували чайне прийняття 1 квітня, яке увінчалося гарним успіхом в авдиторії соборної громади Пресв. Тройці зараз по Службі Божій.

Голова Пров. Екз. Марія Вакалюк офіційно відкрила імпрезу і привітала гостей, молодь, як також всіх членок, а зокрема вітала голов і представниць льокальних відділів з Валей, Бирнабі, Чиливек і Егесей і сказала, що цей рік є дуже важний для всіх бо це є Рік Дитини, отож увага всіх народів світу звернена на поліпшення стану та життя дитини.

Присутній був голова відділу ТУС Іван Лазарук з Гвайт Рок як також голова місцевого відділу КУК, пані Гайдамовська, від інших жіночих організацій були представниці.

Чай наливали добр. К. Бублик і добр. Олена Гикава.

Головну доповідь виголосила Олена Дзюбенко про значення і цілі Року Дитини. Перше вона зробила заклик, щоб докласти старань виховувати дітей в українському дусі, щоб ми передали їм мову, віру, культуру і морального виховання вщепити в молоді серця. Від доброго виховання молоді залежить будучність кожного народу. Щастя українських дітей є зв'язане з українством, явище асиміляції є негативним чинником у вихованні, бо ж воно завжди означає надщерблення індивідуальности. Неохота признаватися до свого національного походження це почуття меншевартости, це брак пошани до предків, це психічна недуга наслідком якої людина не може втекти сама від себе, робить все, щоб уподібнитися до когось іншого. Українська культура одна з найстарших в Европі, вона оригінальна і самобутня, зникнення її було б злочином.

Олена Дзюбенко

Далі сказала щоб ми помогли дітям наших братів українців в бідніших країнах полудневої Америки. Зорганізувати висилку пачок з уживаним одягом, а особливо дітям українські книжки, яких так тяжко дістати, помогти дітям наших дисидентів, котрі опинилися в вільному світі, нехай вони відчують, що ми вдячні їм за те, що вони обстоювали за права нашого народу в Україні.

Пані Анна Минуша доглянула стіл прикрашений вишивкою на якім була виставка книжок і журнали видані Союзом.

Пані Є. Чуйко, голова відділу, подякувала за поміч в переведенню цього чаю, а громаді за відпущення авдиторії і всім, що так численно прибули і збагатили наш день свята.

Після чаю був відкритий музей для оглянення всіми присутніми.

Анна Бойчук, реф „Променя"

Просимо додати

До річного звіту відділу ім. Кн. Ольги, у Вернон, Б. К., що був в ч. 5 з травня на стор. 31 у виказі заряду було пропущено Комітет мистецтва-музею і бібліотеки, який складається з пань: М. Сокол, С. Князь і Г. Бромберг.

З НАГОДИ ДНЯ УРОДИН
ТОРОНТО, ОНТ.

Коли приходиться писати про наших „старших громадян", котрі дочекались такого гарного віку, можна сказати це є велика повага, діждатись поважних літ.

При недавно заснованім Клюбі Старших Громадян під назвою „Спадщина", що існує при Інституті Св. Володимира, щомісяця відбуваються збори „Старших Громадян". 20 червня 1979 року відбулися збори і зараз по зборах вшанували одну заслужену членку, пані Анну Романко з нагоди її уродин, їй сповнилось 78 років. З тієї нагоди дочка пані Оля Воробець і невістка пані Маруся Романко, приготовили смачну перекуску, щоб вшанувати свою дорогу маму та попросили вони всіх присутніх до смачної перекуски. Підчас перекуски голова „Старших Громадян" мала слово про шановну Ювілятку пані Анну Романко. Голова згадала ті початки і короткий перебіг про її життя та про її заслуги в громадській діяльності.

Пані Анна Романко закінчила у Заліщиках, Зах. Україна, народню школу, а відтак вступила до Учительського Семінаря. Молодою дівчиною прибула до Канади 1922 року. Відтак пізніше вийшла заміж за Івана Романка і відразу вступила до товариства та разом з мужом працювали при Народному Домі, були вони першими членами православної громади, як тільки вона постала, бо церкви ще не було тоді, але вони допомагали організувати громаду.

Лише як постало жіноче товариство пані А. Романко була першою секретаркою, а відтак пізніше, коли жіноче товариство вступило до Союзу Українок Канади та стало відділом ім. Княгині Ольги, пані Романко від тих самих початків працювала, була вона головою, заст. голови, фінансовою секретаркою і скарбником, входила вона до різних комітетів і допомагала при музеї.

Пані Романко є активною членкою Інституту Св. Володимира і в жіночому товаристві, багато допомагає для „Старших Громадян", та постійно працює при церкві Св. Володимира. Відділ ім. Княгині Ольги відзначив її грамотою і почесною членкою, також відзначили її почесною членкою в Катедрі Св. Володимира. Пані Романко від 1948 року залишилась вдовою і від того часу була вона вихо-

вательською родини і вповні посвячувала себе для своїх дітей. Пані Романко є релігійна людина, примірна і добра матір. Пані А. Романко як мати і бабуня радіє ними, що вони здобули вищу освіту. Син Юліян Романко, Q.C. через довгі роки є адвокатом. Дочка Оля заміжня за Миколою Воробцем — керівником танців. Дочка Оля працює як секретарка в канцелярії. Активно беруть вони участь в організаціях, при церкві і при Інституті Св. Володимира. Дружина адвоката Юліяна — Маруся Романко також є активною членкою і секретаркою в жіночому товаристві при Інституті Св. Володимира.

Пані Романко є щаслива бабуня, що діждалась побачити своїх внуків, що всі три дівчата покінчили університет і досягнули гарних успіхів.

На закінчення пані Анна Романко зворушливими словами щиро подякувала всім за таку пошану, а головно склала сердечну подяку своїм дітям за таку милу несподіванку з нагоди її уродин.

В імені „Старших Громадян" при Інституті Св. Володимира бажаємо пані А. Романко доброго і кріпкого здоров'я і щоб Бог поблагословив її та продовжив ще довгого віку прожити.

І з тієї нагоди пані Романко склала пожертву — $30.00 на „Промінь".

Анна Євчук

ТРАДИЦІЙНИЙ ВЕСНЯНИЙ ЧАЙ ВІНДЗОР, ОНТ.

Відділ Лесі Українки влаштував Річний традиційний чай в неділю 8 квітня 1979 р. в залі соборної громади Св. Володимира в Віндзорі.

Голова пані Маруся Старух відкрила свято, кількома словами привітала членок і гостей і подякувала паням Марусі Гнатюк і Соні Карпінець за приготування і друкування програм на наш Традиційний чай. Насамперед відбулася коротка програма в якій взяв участь молодший відділ СУМК а саме:

Квартет Бандуристок — Ліса і Сендра Хмара, Керен і Христя Нагнибіда під керівництвом п. Юрія Метулинського. Висвітлення „фільмів: України" — пані Ірина Момотюк, „Тіні минулого" — п. Ґлен Джіралд.

Обидва фільми були цікаві і всі присутні чулися задоволені.

Голова Музейного комітету пані Мирослава Телеґа запросила гостей відвідати музей, де була виставка писанок, збірка Марусі Гнатюк. Вона також подарувала писанки з різних частин України, що тепер крикрашує наш музей.

Пані Маруся Костів склала подяку всім, що взяли участь у програмі, подякувала пані Ірині Момотюк і п. Ґленові Джіралд за за визичення таких цікавих фільмів. Подякувала всім, що своєю присутністю так численно збагатила наш чай і запросила всіх на перекуску, що приготовив соціяльний комітет: Леона Боднарчук, Ілсі Лик, Катруся Лейн, Катруся Кокоша, Ілейн Масляк, гарно прикрасили чайний стіл вишитими обрусами, квітами, срібними тацами і чайні сети, та й свічки в українських свічниках.

Прот. о. В. Метулинський провів молитву. Чай закінчився при гарній, веселій товариській розмові.

Мирослава Телеґа

З ВІДВІДИН НА „ПРОМІНЬ"

Манітобська Провінціяльна Екзекутива, йдучи незустріч заплянованій кампанії і пожертвами на журнал „Промінь", постановила дати всяку моральну і матеріяльну поміч проголосивши в обіжнику та відвідинах відділів.

На запрошення голови відділу ім. Л. Українки в Трансконі, пані Шепіт, нас трьох членок — добр. Ю. Лучак — голова, Марія Юрків — рефер. шкільництва і стипендій і Єлисавета Білич — рефер. журнала прибули на сходини відділу в Трансконі.

Після коротких відбутих зборів, голова пані Шепіт представила Є. Білич, яка привітавши членок, говорила про завдання преси, про журнал „Промінь", який крім звідомлень нашої діяльности дає напрям, насвітлюючи наші цілі та репрезентує нашу організацію перед ширшим світом. Пані Білич пояснила ціль кампанії, потребу поширення журнала серед членок і нечленок Союзу та його фінансові потреби.

Після короткої доповіді слідували питання та певні дискусії на порушені теми. По вичерпанню дискусії пані Шепіт склала подяку пані Білич і вручила їй чек $150.00 на пресовий фонд від відділу ім. Лесі Українки в Трансконі. Пані Білич подякувала за щедрий дар на ціль нашої власної преси.

Наші сходини закінчувались цікавим показом кулінарних приписів, а проводила їх дочка членки, професійно заавансована в ділянці домашньої економіки панна Сузана Юзвак, яка працює в однім з економічних департаментів збуту.

По закінченні програми членки відділу в Трансконі подали чай і печиво при чім відбувалась товариська гутірка, яка зближує до себе тих людей, які завжди стоять при громадській праці.

Є. Б.

З ДНЯ УРОДИН НА „ПРОМІНЬ"

Пані Клавдія Малінська, яка проживає в Канорі, якій у травні ц. р. сповнилось 79 років складає $25.00 на прес. фонд журнала „Промінь".

Пані Клавдія Малінська це одна з перших піонерок жіночого руху Союзу Українок Канади у відділі ім. Ольги Кобилянської в Мазепі. Від 1926 року вона є постійно активною і жертвенною членкою цього відділу а від 1969 року є членкою відділу ім. Марії Маркович у Канорі.

Пані Малінська зо своїм (тепер вже покійним) мужем була відзначена проводом нашої УГПЦ митрополичою грамотою а в жіночім т-ві — Мазепі і Канорі — 50-літньою грамотою Союзу Українок Канади.

Тепер пані Малінська на відпочинку, але бере ще активну участь у зборах т-ва, багато читає українську пресу, а зокрема „Промінь", якого передплачує від самого початку його появи.

О. Б.

З НАГОДИ ДНЯ УРОДИН

В неділю третього червня зійшлася родина Зубчинських до дому своєї мами, пані Олени Зубчинської, щоб ушанувати свою маму, бабцю і прабабцю та поздоровити її з днем 79-их уродин, побажати їй щастя і кріпкого здоров'я ще на многії літа, втішатися пошаною, не тільки у своїй родині, але і громаді євятого Юрія в Лашінах. Ювілятка є довголітньою членкою С.У.К. при відділі княгині Ольги, в Лашінах і дорожить журналом „Промінь" і все його читає. З тієї нагоди передала дар в сумі 10 дол. за що щиро її дякуємо.

В РІЧНИЦЮ УПОКОЄННЯ

В річницю упокоєння згадують свого дорого сина Левка батько Мирослав і мати Мирослава Друлі та сестра Тарасія з Брендону.

Бл. п. Левко Друль упокоївся на удар серця 17 липня 1978 року в лікарні на 27-мім році життя. Впродовж свого короткого життя Левко здобув велику пошану серед всіх тих, з якими він мав нагоду стрічатися. За всі його добрі діла для громади та різних організацій і товариств, до яких він належав залишився слід його праці та милі спомини у його приятелів.

Левко народився 12 серпня 1951 року в Гаміоті, Ман. Виростав і до школи ходив в околиці Мензі, Овкборн та Шов Лейк в Манітобі. Закінчив „Гай скул" в Овкборн і почав працювати в Кей-март, Се-Еф-Ей, а останньо працював у фабриці індустрії металів в Брендоні, і працював в містах Де Па та Келґарі.

Левко був членом Української Греко-Православної Церкви в Мензі і від 1968 служив за старшого брата, був членом народного хору і під час святкувань Століття Канади 1967 року переїхав з хором різні околиці, був активним членом СУМК і був в управі. Був членом Танцювального Ансамблю і кілька років був помічником-викладачем українських танців. За його участь та працю для українських справ ледве чи хтобудь дав таке признання, яке належить молодій людині. Ще коли був холпцем, цікавився різними спортовими змаганнями, належав до галкової групи Оріолз в Овкборн і дружини гокей в Овкборн. Тепер у честь Левка Друля ті спортові дружини постарали чаші, які вручуються кожного року.

Залишив він у глибокому смутку батька Мирослава, маму Мирославу, сестру Тарасію, бабуню Варвару Вовк у Шов Лейк, тіток — Стефку Кукурудзу в Брендоні, Олесю Лешон в Детройті і вуйка Володимира у Вінніпезі.

Похоронні обслуги сповнили о.о. М. Сокирка і парох М. Скрумеда в асисті хору під проводом Михаліни

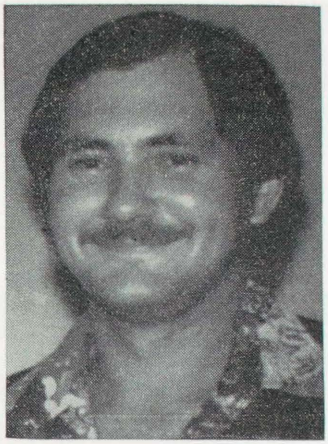

Чвалюк і брата Ромка Пелешка. Панахида була в Народнім Домі в Мензі, а на другий день в УГПЦеркві в Мензі. Сумківці стояли з запаленими свічками. Тлінні останки поховано на церковнім цвинтарі.

З нев'янучого вінка під час похорону куплено для церкви напристольні свічники. Родина купила для вівтаря кадило і столик для лікарні в Шов Лейку. Пожертви складено в пам'ять Левка поділено на — Жіноче Т-во ім. Л. Українки — $50.00, Жіноче Т-во ім. Л. Українки в Мензі — $50.00, на церкву Св. Преображення в Мензі — $150.00, на Музей Союзу Українок в Саскатуні — $50.00, для спортової групи Оріолз в Овкборн — $100.00, прес. фонд „Променя" — $50.00, Манітоба Гарт Фонд — $25.00.

о. М. С.

Пані Олені бажаю щасливо ще дожити хоч до сотні, хоч вона напів знеможена через недугу, але все весела і бадьора духом.

Боже щасти їй на многі літа!

Приятелька Ґ. М.

ПОДЯКА ЗА ХРИСТИЯНСЬКЕ ДІЛО

Дня 17 вересня 1978 року відійшла у вічність бл. п. Параскевія Гунчак (з дому Ікалюк) на 80-му році життя. Параскевія і покійний муж Іван Гунчак проживали довгі роки в околиці Гефорд, де виховували родину — синів Миколу і Мирослава, дочок — Ганю, замужна Лукович, Розалію, Олену, Єлисавету, замужна Качур і марію замуж. Фей. Вдячна родина опікувалася хворою матір'ю довгі роки — із поміччю добрих християнських жінок.

Щиросердечно дякують добр. Лесі Удод, що допомагала порадою, добрим словом і постаралася для помочі добрих жінок, які доглядали немічну Параскевію, коли дочка була на праці.

Також родина дякує теті Анні Калин і родині М. Цьона з Блейн Лейк, що так часто відвідували і потішали дорогеньку маму.

Усім, що в якийбудь спосіб помагали покійній за її життя, і тим, що прибули на похорон виявити свою любов і пошану.

Сердечна подяка вам, а любу маму нехай Господь прийме у щасливу вічність.

Родина

БЛ. П. МАРІЯ КОРОЛИК
Едмонтон, Альберта

В середу 20 червня, пані Софія Гриник і пані Марія Лазарук загостили до дому пана Василя Королика з того приводу, що на днях пан Королик поховав свою улюблену дружину Марію.

Пан Королик дуже утішився й дещо переповів з їх подружнього життя. Він приїхав до Канади 1911 року. Перебував якийсь час у Вінніпезі, шукаючи роботи, а потім приїхав до рідних в Альберті й тут став працювати на залізниці. Коли мав вакації повертав до Вінніпегу і тут з часом познайомився з Маріею, з таким самим прізвищем — Королик.

Марія приїхала до Канади 1913 року з села Городок, повіт Заліщики, в Україні. Якийсь час переписувалася, а в 1917 році одружилася й переїхали на сталий побут до Альберти, де Василь мав працю. Вони мешкали в багатьох малих містечках, найбільше з них був Летбридж.

В них народилися дві дочки. Старша Анна померла на 42-ім році життя, залишаючи п'ятеро дітей. Друга донька, Розалія, одружилася з Василем Маланчуком. В них є двоє дітей.

Панство Королики приїхали до Едмонтону в 1954 році і відразу стали членами Української Православної Катедри Св. Івана. Вони також вписалися до Взаїмної Помочі. Пані Марія стала членкою Союзу Українок Канади у відділі при Катедрі Св. Івана. На жаль, через слабе здоров'я, вона не могла покласти так багато праці. Натомість її дочка, Розалія Маланчук є дуже активна, брала участь у багатьох комітетах, була касиркою, є членкою жіночого комітету при Інституті Св. Івана в Едмонтоні.

В домі Короликів знаходяться журнал „Промінь", українські часописи та книжки.

Пан Королик вже багато років на відпочинку і весь вільний час проводив з жінкою в лікарні, де вона довгі роки лежала. Членки добродійного комітету також багато разів відвідували її в лікарні.

Марія Королик померла 10 квітня ц. р. Похорон по покійній відбувся в Катедрі Св. Івана в Едмонтоні.

З приводу смерти своєї дорогої мами й бабуні, Розалія Маланчук жертвує $50.00 на пресовий фонд журнала „Промінь".

Членки відділу Союзу Українок Канади при Катедрі Св. Івана складають родині глибоке співчуття. Вічна їй пам'ять!

Марія Лазарук

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ УПОКОЄННЯ БЛ. П. АННИ ФІЦИЧ

Давфин, Ман.

По довшій недузі упокоїлася в давфинській лікарні Анна Фіцич, проживши 96 літ. Похорон відбувся в середу 9-го серпня з Української Православної Церкви Св. Юрія в Давфині, Ман.

Анна Фіцич з дому Негрич, народилася 14 квітня 1884 р. в селі Середній Березів, повіт Коломия (Галичина), Україна.

15 липня 1911 року вона зі своїми батьками, братом і сестрою приїхали до Канади. Вийшла заміж за Юрка Фіцича 13 червня 1913 р. Анна і Юрко поселилися в Косові, Ман., де фармерували до 10 квітня 1945 року, в якому то році переїхали до міста Давфину і включилися в церковне та громадське життя.

Ще в Україні покійна Анна Фіцич належала до товариства Січ і співала в хорі. Приїхавши до Канади, як свідома українка вона вступає в ряди активних членкинь церковної громади. За її щиру і віддану працю для церкви, Анну вибирають в році 1919 старшою сестрицею храму Св. Петра і Павла в Косові. Крім старшої сестриці Анна бере на себе обов'язок проскурниці, себто пекла просфори. Анна з великою посвятою і увагою дбала про чистоту і прикрасу св. храму.

В Косові Анна належала 10 літ до відділу Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки. Вона совісно працювала для організації бо розуміла, що лише спільною працею є можливість допомагати своїому народові. В косівській громаді покійна Анна залишила по собі найкращі спомини, як старшої сестриці і проскурниці та свідомої й ідейної українки, яка виконала свої завдання супроти рідної Православної Церкви, та свойого українського народу.

Коли Анна зі своїм чоловіком замешкала в Давфині то від самого початку Анну давфинська церковна громада вибрала старшою сестрицею і проскурницею. Анна вписалася в члени давфинського відділу Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки і так, як в Косові продовжує з посвятою свої обов'язки. Покійна Анна була лагідної вдачі, все була готова дати свою поміч коли лише було потрібно. Помагала морально і матеріяльно. Вона належала до небагатьох свідомих людей. За її працю при церкві і відділі С.У.К. вона стає улюбленою і шанованою. За ту невтомну працю та жертвенність покійну Анну церковна громада відзначила її доживотним почесним членством. Відділ С.У.К. також відзначив бл. п. Анну почесною грамотою.

Після смерті свого чоловіка, Анна не маючи своїх дітей звернулася до місцевого відділу С.У.К., щоб після її смерті, членкині зайнялися тризною, обідом в сорок днів і обідом в першу річницю її смерті. На це покійна передала відділові певну суму грошей. Гроші, які залишуться членкині відділу рішили розділити на різні організаційні і культурні цілі. З тих грошей місцевий відділ С.У.К. пересилає на журнал „Промінь" 50 долярів в пам'ять покійної А. Фіцих.

Похоронні відправи відслужив о. П. Шадурський, настоятель давфинської церковної громади Св. Юрія. В часі похорону членка відділу пані Марія Андрейчук тримала прапор Союзу Українок Канади, а всі інші тримали світло. Церква була заповнена численно. Всі зібралися, щоб востаннє відпровадити свою незабутню членку. Після похорону членки відділу приготовили обід, так, як покійна собі бажала. Обід відбувся в Українській Православній Авдиторії. Велике число учасників прибули на обід.

В церкві промовляв про покійну настоятель о. Павло Шадурський, а після обіду в авдиторії промовляла в імені відділу кореспонденту секр. пані Марія Андрейчук. Вона дуже гарно згадала про покійну Анну, як взірцеву християнку і членку Союзу Українок Канади. Спи спокійно дорога наша членко, а пам'ять про Тебе буде завжди у наших серцях.

Вічна їй пам'ять!

Оля Кізь, кореспондентка

ПРОШУ ПОПРАВИТИ

В річнім звіті відділу ім. Лесі Українки у Ванкувері, поміщенім у ч. 6, на стор. 30 - 31 у складі нового заряду на рік 1979 є добр. Катерина Бублик (не Олена Дзюбенко), як подано. За похибку перепрошую.

Ольга Гавришок, секр.

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ЕДМОНТОН
ВІДДІЛ ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ

Наше товариство має 66 членок. Річні збори товариства відбулися 4 грудня 1978 р. у церковній залі. Проводила річними зборами пані А. Звоздецька, секретарювала пані Е. Король. На цих зборах церковне чоловіче братство видало для всіх членок та присутніх гостей обід, який приготовили і обслуговували самі чоловіки. Відбулося це дуже гарно по родинному.

Звіти здавали: голова — п. Ф. Тарновець, заст. голови — пані А. Звоздецька, касирка — пані Г. Михальчук, Контрольна комісія — К. Волох. Шкільний комітет — С. Хитан. Добродійний комітет — п. С. Павлюк. Референтка бібліотеки — п. Ф. Тарновець. Референтка СУМК — п. А. Звоздецька. Базаровий комітет — М. Зинич, В. Клапій — головна сестриця до церкви.

За цей рік відбулося 8 місячних зборів. Наш відділ видав обід або перекуску на 7-ох поминальних трапезах, приготовили обід на 4 похорони, видали вечерю на 2 „пущення" і на Новий рік „Маланку". Мали обід під час храмового свята, відбули Йорданську вечерю.

Під час Неділі Православія в нашій церкві відбулася Пасія, під час якої наше товариство видало перекуску. Під час відбуття 2-ох чаїв в Катедрі Св. Івана в честь Владики Бориса та Провінційний час — членки приносили перекуску і допомагали при чаю.

Наш відділ гостив у себе двох гостей з України, родини наших членок. Відвідали дім для старших, принесли перекуску, гостилися з ними, співали й провели гарно час як одна родина. Наш відділ брав активну участь під час дня „Спадщини" у „Гавриляк Парку". На цьому святі брали участь багато різних національностей, де українці брали активну участь. Мали зустріч у репрезентанткою Музею з Саскатуну пані Кут а також ми мали з нею гостину.

Влаштували „Свято Книжки", яке пройшло дуже успішно. Ми мали виставку книжок, журналів. Виступали з доповідями проф. Горняткевич ,пані М. Сулима з Централі С.У.К., пані Н. Жмурко читала твори М. Понеділка. Проводила А. Звоздецька. Товариство зробило 12 кошиків з Свяченим і доручили старшим членам на Великдень.

Виробили й продавали „тикети" на велику розігравку". Мали нагоду оглянути фільм про тканння, який висвітлювала п. Ф. Пелех та п. Фербей. Вони також мали виставку різних тканин.

Цього року розпочалася праця з молодшим відділом СУМК (12 сумківців) під проводом пані А. Звоздецької. Добродійний комітет відвідував хворих, висилали квіти чи картки. Дуже розгорнула працю також наша бібліотека. Цей рік ми дістали дотацію $1,000.00, за які придбали до бібліотеки нові книжки й журнали.

Під наглядом нашого товариства існує рідна та недільна школа та школа українських танків. У рідній школі ми маємо 40 дітей, в недільній — 20, в школі танків є 20 дітей.

Учителі: пані А. Звоздецька, панна Ірина Костенко, пані С. Басараб. Отець С. Семотюк навчав в класах релігію. Ми мали зустріч-вечерю учнів рідної школи, їхніх родичів з дорадницею Едмонтонських двомовних шкіл (українсько-англійських) пані П. Цимбалюк.

Влаштували два концерти: Святого Миколая та День Матері, а крім того учні брали участь у загальному Шевченківському концерті в Ювілейній академії, який був влаштований під патронатом КУК, де брали участь всі учні рідних шкіл та державних (українсько-англійських) міста Едмонтону.

За цей рік наше товариство дало на церкву $9,000.00, радіо-програми Зах. Пров. Упр. Укр. Греко-Прав. Церкви — $100.00, Музей - Саскатун — $500.00, у світлу пам'ять С. Пауш — $20.00.

Лишилось з 1977 р. — $7,430.00, за рік було приходу — $12,203.00, розходу — $14,624.00, в касі — $5,008.00.

Заряд на 1979 р.: голова — Ф. Тарновець, уступивша голова — С. Павлюк, 1 заст. голови — А. Звоздецька, 2-га заст. — А. Малешко, рекорд. секретарка — Е. Король, кор. секр. — Н. Грінченко-Жмурко, касирка — Г. Михальчук. Контрольна комісія: К. Волох, М. Попович, С. Турта. Шкільний комітет: Е. Король, М. Ґуглич, А. Звоздецька.

Бінговий комітет: Д. Татарчук, М. Ангел. Базаровий: М. Зинич, Д. Воронюк, Д. Татарчук. Сестриці до церкви: В. Клапій, М. Зачернюк, М. Ангел, С. Тасій. Добродійний: С. Павлюк, М. Загорнюк. Реф. „Променя" — Д. Воронюк. Культ.-освітній комітет: Н. Жмурко, А. Звоздецька, добр. М. Василів. СУМК — А. Звоздецька, бібліотекарка — Ф. Тарновець. До Інституту Св. Івана зв'язкові: Е. Зотик, Г. Ребінська, телефонічний: З. Березка, М. Зинич, Д. Воронюк.

Ф. Тарновець — голова відділу
Надія Грінченко-Жмурко — кореспонденційна секретарка

ФЛИН ФЛОН, МАН.
ВІДДІЛ ІМ. ДОНЬКИ УКРАЇНИ

Річні збори відділу відбулися 6 листопада. Звіти діяльности здавали членки заряду і комітетів. Т-во складається з 8 членок. Впродовж року відбулось 10 місячних зборів. З освітньої діяльности відсвятковано роковини Лесі Українки з відповідною програмою.

Т-во брало участь у місцевій імпрезі Фолклорама. Ця імпреза складалася з великої вистави народнього мистецтва всіх етнічних груп в Флин Флон. Наше товариство мало також багату виставу народного мистецтва. Мали продаж пирогів і голубців і впродовж двох днів цієї оказії членки брали участь у виставі в народнім одязі.

Мали продаж великоднього печива і писанок, що їх членки робили на вечірках у домах членок.

Т-во опікується приготуванням спільного обіду після кожного Богослуження, які відбуваються раз на місяць.

Комітет добродійної праці відвідує хворих, дає квіти й інші подарунки хворим громади в шпиталі і дома.

Т-во опікувалось літньою забавою біля озера і різдвяними пакунками для дітей і всіх з місцевої громади.

Влаштували Різдвяну забаву для членок і вручено нагороди 4 членкам які були присутні на кожних зборах впродовж року. Комітет сестриць доглядає порядків в церкві. Членки Т-ва по черзі опікуються доглядом старших громадян у місцевій кімнаті відпочинку, приносять і подають перекуску.

Наша громада Св. Юрія відсвяткувала в жовтні 25-літній ювілей будови церкви і 40-ліття заснування громади. Т-во займалось приготованням спільного обіду і помагали зі всім іншим до цього свята. З нагоди цього свята Т-во вручило грамоти трьом членкам за їхню довголітню працю при Союзі.

Відділ жертвував в 1978 році на такі цілі: нашу церковну залю, „Промінь", Музейну Фундацію, стипендійний фонд.

За рік мали прибутків — $662.20, а видатків — $506.38.

Заряд: голова — А. Тодощук, заст. голови — П. Мендро, секретарка — Р. Малюта, касирка — М. Скварчук. Добродійний комітет — П. Мендро, Р. Малюта. Контрольна комісія — Д. Скварчук, Ґ. Ясентюк, А. Борчівська. Господині — Д. Скварчук, Ґ. Ясентюк. Гостинности — П. Мендро, архіву — Р. Малюта.

Осталось з 1977 р. — $175.14, прихід 1978 р. — $662.20, розхід 1978 р. — $506.38, осталось — $330.96.

Р. Малюта, секр.

НИПАВИН, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. ОЛЬГИ БАСАРАБОВОЇ

Річні збори відділу відбулися і листопада у Народнім Домі ім. Тараса Шевченка. Присутніх членок було 10. Голова Оксана Мохорук відкрила збори молитвою і попросила хвилину мовчанки за покійних членок і поляглих вояків.

Секретарка Маруся Григор прочитала звіт з минулих річних зборів. Слідували звіти заряду. Голова у своїм слові склала сердечну подяку членкам за їх гарну кооперацію. За рік відбулось 11 місячних зборів та засідання заряду. На зборах читаємо обіжники, кореспонденцію від Централі, та від провінційної Екзекутиви, висилали делеґатку на провінційний з'їзд до Йорктону, також з нею поїхали 3 членки, як учасниці з'їзду. 5 членок їздили до Мелфорт, щоб разом з іншими відділами вислухати пані Любу Кут, яка говорила на тему музею. Приготовили спільне свячене, обід на празник, беремо участь у окружнім польовім Богослуженні, також 3 членки беруть участь у окружнім хорі, маємо панахиду за О. Басарабову, Тараса Шевченка, Лесю Українку і поляглих у листопаді.

Маємо випродаж Великоднього печива і писанок. Посилаємо квіти і карточки поздоровлення хворим членкам до лікарні. Відвідуємо старечий дім і раз у рік видаємо їм вечерю та малі подарунки. Виконуємо свої зобов'язання до Централі Союзу Українок і є членами Музею.

Товариство жертвувало на церкву, Народний Дім, місцевий шпиталь, „Промінь", музей та Інститут. Беремо участь у спільнім Дні Молитви з членками інших Церков.

Заряд на 1979 р.: уступивша голова — О. Мохорук, голова — Марія Косован, заступниця — Маруся Басараба, секретарка — Маруся Григор, касирка — Розалія Яців. Добродійний комітет — О. Мохорук, К. Козунь. Комітет купівлі — Марія Косован, Маруся Григор, Маруся Басараба. Сестриці — П. В. Модриґа, Марія Григор і пані Столяр.

Фінансовий звіт: з 1977 року осталось — $2,609.20, прихід 1978 р. — $5,348.29, розхід 1978 — $4,965.52, осталось у касі — $2,991.97.

Членки відділу ім. О. Басарабової бажають журналові „Промінь" і його редакторці всього найкращого та доброго успіху у майбутньому.

Маруся Григор, секр.

КАМЛУПС, Б. К.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу відбулися 5 грудня 1978 року в Українськім Православнім Осередку. 13 членок було присутніх на зборах.

Збори відкрила голова пані М. Пасічнюк, о. А. Лакуста провів молитву. Після молитви приступлено до звітів.

Впродовж 1978 року відбулося 12 звичайних зборів і 4 засідання. Відділ опікується Українською школою під проводом пані М. Пасічнюк. В 1978 році відділ під проводом господині п-ні Л. Святкевич і при помочі решти членкинь видали 50 разів вечері на ріжні оказії, як бенкети, весілля, забави, і т. д. відбули 20 разів „Бінґо".

Брали участь у Фолкльорамі, продавали пироги і голубці з чого прийшло поверх $1,200.00, які відділ передав до Церковної громади. Відділ жертвував на досліди серцевих недуг $150.00.

Спровадили і заплатили до кухні устаткування вартости $32,268.15. Жертвували до Церковної громади $9,839.00, як також заплатили до Церковної громади за вживання залі в 1978 році $6,401.00.

Наш відділ як кожного року так і цього, мав Великодне печиво на продаж через два рази, з чого теж був поважний прихід, як також перед Великоднем має наш відділ лекції писання писанок, які пізніше випродують. Відділ приготовив і видав вечерю для хору СУМК з Едмонтону під час храму, як також членки приготовили і видали обід на храм.

Наші членки співпрацюють із Церковною громадою Всіх Святих в Камлупс.

В касі на 1979 рік лишилося $3,514.42.

До заряду на 1979 рік увійшли слідіючі: голова — К. Павлишин, заступниця голови — П. Орел, секретарка — К. Садова, касирка — Д. Мазур. Господиня — Я. Ворох. Замовлення на різні оказії — Л. Святкевич.

К. Садова, секр.

ШІГО, САСК.
ВІДДІЛ ім. О. КОБИЛЯНСЬКОЇ

Наші річні збори відбулися 6 грудня в домі пані Некоряк, в присутности 27 членок. Предсідниця річних зборів була добр. Є. Кокорудз, секретаркою — С. Стадник.

Впродовж року ми мали 6 місячних зборів. Голова відділу пані Рудей сердечно привітала членок і склала подяку зарядові і членкам за їх працю і кооперацію впродовж року. Звіт діяльности — Відділ приготовив 4 похоронні і 3 поминальні обіди і перекуски, дали поміч з храмовим обідом на Зелені Свята. Мали приємність гостити голову провінціяльної екзекутиви, коли вона відвідувала відділи на користь музею. Ми відвідували хворих в шпиталі і вдома, посилали квіти і картки, обдаровували інвалідів кошечком овочів, до старечого дому, також посилали поминальні вінки і картки співчуття.

Відділ складає на народні і добродійні цілі, на музей — $100.00, на „Промінь" — $20.00, провінційний фонд С.У.К. — $25.00, на книжку 60-літній ювілей Греко-Прав. Церкви — $25.00, на нев'янучий вінок покійної добр. Л. Слюзар — $25.00.

Постарали речі до кухні при Народнім Домі. Подарували $200.00 до Народного Дому, щоб помогти зарядові покрити верх столів. Післали дві делеґатки на провінціяльний з'їзд у Йорктоні.

На здобуття фондів мали 4 бінго, і перепровадили дуже успішний базар, прихід був $93.27. Увесь прихід з базару ми даєм на потреби до церкви. Наш відділ сповнив свій бюджет до централі С.У.К.

З 1977 року лишилося у касі — $169.15, приходу у 1978 році було — $2,555.56, розходу було — $2,676.32 у касі лишилось — $84.39.

Заряд залишився той самий: голова — К. Рудей, заст. голови — Г. Павлюк, секретарка — А. Парнета, касирка — Ґ. Клевчук. Контрольна комісія — Е. Білокрила, Г. Скігар. Господині — В. Корпатніцька, М. Березовська, В. Чоботар, В. Баранеська. Відвідування хворих — А. Воронюк. Виховної секції — М. Кирилюк, добр. Е. Кокорудз. Сестриці — Ґ. Савчук, Д. Одовійчук, Д. Гарас.

На закінчення зборів господиня пані Некоряк прийшила нас смачною перекускою, членки при ялинці ділилися дарунками.

А. Парнета, секр.

КАДВОРТ, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ

Річні збори відділу відбулися 1 листопада 1978 у церковній залі. Збори відкрила голова Анна Тріщук молитвою.

Предсідницею зборів була А. Тріщук, а секретаркою Л. Дяків.

Членки заряду і комітетів здавали звіти з цілорічної праці відділу: У відділі є 23 членки. А. Тріщук, голова, дала свій звіт і склала сердечну подяку всім членкам за щиру працю. Секретарка дала звіт: за час 1978 року ми мали 8 місячних зборів. Діяльність нашого відділу: Ми мали святочний чай і продаж в старечім домі, мали базар-вечерю, бінго і розігравку на котру членки дарували речі, різдвяну продаж печива, різдвяну спільну вечерю, дали торбинки для дітей. Прилагодили 2 похоронних і один поминальний обіди, також вечерю на одно весілля. Мали продаж великоднього печива, а у червні мали „вінер ровст" і забаву в Зеленім Гаю для всіх членів. На 1978 рік мали 3 бінга і 2 роковини у Старечім домі.

Добродійний комітет вислав 9 карток і 4 дарунки для хворих. Членки товариства провадили Недільну школу, учительками були З. Юзик, Н. Котелко і М. Сопатик. Ми вислали дві делегатки на провінційний з'їзд до Йорктону.

Відділ жертвував: $110.00 на Музей, „Промінь" — $30.00, організаційний фонд — $10.00, до Недільної школи — $47,00, до парафіяльної хати — $100.00, Церковного заряду — $454.50, заплатили бюджет до централі.

Фінансовий звіт: осталось з 1977 року — $2,544.59, приходи за 1978 рік — $1,863.63, розходи за 1978 рік — $2,213.70, осталось у банку — $2,194.52.

Заряд на 1979 рік: голова — А. Тріщук, 1-ша заступниця — Н. Котелко, 2-га заст. — Ґ. Тріщук, секр. — К. Шолтир, заст. секр. — Л. Дяків, касирка — З. Юзик. Господині церкви — А. Тріщук, О. Заставна, М .Войціхівська, П. Грицюк. Господиня від посуди — М. Тобашнюк. Контрольна комісія — О. Заставна, С. Котелко, Н. Котелко.

Добродійний комітет — О. Заставна, А. Тріщук, Ш. Котелко, А. Метрополіт. референтка преси — С. Ґриба. Недільна школа — З. Юзик, Н. Котелко, референтка Музею — З. Юзик, референтка „Променя" — С. Ґриба, телефонічний комітет — О. Заставна, Ґ. Тріщук, Л. Дяків, комітет до Старечого дому — Ю. Дяків, Д. Тріщук, М. Тобашнюк, референтка вистави — Ґ. Тріщук.

Леся Дяків, секр. зборів

ЕНДРУ, АЛЬБЕРТА
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу ім. Лесі Українки в Ендру відбулися 5 грудня в домі пані М. Гунчак. Збори відкрила голова пані В. Мельник молитвою і п'яти-хвилинною мовчанкою вшановано пам'ять померших членок. Секретаркою зборів була Розалія Гуцуляк.

Праця відділу за рік: Відбули 9 місячних зборів, мали продаж печива і Весняний чай, приготовили пару обідів-перекусок підчас зборів парафіяльної громади. Вітали пані Кут в справі Музею С.У.К., мали спільну Свяу Вечерю. Членки працюють при церкві.

До заряду на 1979 рік увійшли слідуючі: почесна голова — пані В. Мельник, голова — пані Фрозіна П. Гуцуляк, заст. голови — Настя Маркевич, секретарка Р. І. Гуцуляк, касирка — Ганя Матіязок. Контрольорки: М. Дребит, Ґ. Топольницька, Ганя Крикуляк. Кухонний комітет — пані Гуменна, Веронька П. Гуцуляк і пані Маркевич. Відділ бажає Екзекутиві всього найкращого.

Р. І. Гуцуляк

ВАДІНА, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу відбулися 6 грудня 1978 року о год. 8:00 вечора в залі під церквою Всіх Святих при участи 15 членок.

Голова відділу пані Р. Мороз відкрила збори молитвою. Секретарка пані К. Керелюк прочитала звіт річної діяльности, касирка пані Л. Сирник прочитала фінансовий звіт. До заряду на 1979-ий вибрані ті самі: голова — Р. Мороз, секретарка — К. Керелюк, касирка — Л. Сирник, сестриці — пані Дубинська, пані П. Коротняк, пані Е. Сириднюк. Господині — пані А. Даркович і пані С. Сова. Контрольна комісія — Р. Ситко, Л. Шербатюк.

Праця впродовж року була така: відбулось 11 місячних зборів. Членки приготовили їжу і видали на чотири похорони, два поминальних обіди, обід на релігійну місію, випродаж великоднього печива, осінню вечерю. Приймали членів до громади. Відділ передплачує „Промінь" для товариства. Відділ сповнив свій бюджет до централі, а також вислано $25.00 на Музей в Саскатуні.

Фінансові прибутки в 1978 році були $5,000.00.

Членки відділу працюють для добра своєї церкви, як це є по менших містечках — мало членів, всі майже старші, однак всі згідливо працюють.

К. Керелюк, секр.

ПОПРАВКА

У звіті відділу ім. Доньки України — Реджайна, Саск., поміщений на стор. 29 - 30 пропущено прізвище голови відділу пані Галі Клапощак. Просимо додати.

Редакція

Довкола дому

Стефанія Кульба

РЕБРА НА РОЖЕНІ (HONEY GLAZED SPARERIBS)

4 свинячих ребер — порізані на невеликі кусники
½ горнятка меду
1 горнятко помідорового кечап
¼ горнятка соєвого сосу
4 зубці часнику — потовчений

Варити ребра в соленій воді впродовж півтори години: відцідити і виложити до посудини. Сполучити решту складників і полляти соусом, щоб м'ясо тим перейшло.

Класти ребра на рожені, смаруючи часто соусом, обертаючи до готовности.

Ребра можна також загріти в печі при 400° — часто треба обертати бо соус дуже скоро гусне.

СИР З КМІНОМ

1 ф. сира
Пів літри молока
½ ложки масла
трохи кміну

Сир раз заварити в пів літрі молока. Осібно розтопити пів ложки масла і туди перекинути відцідже-ний сир. На легкому вогні дати йому, мішаючи, злучитися з маслом. Додати соли і кмінку до смаку. Виложити на глибоку тарілку; перевернути і прибрати петрушкою.

— — —

КРІП

Кріп надає страві приємного запаху, вітамінізує її і поліпшує зовнішній вигляд. Дрібно нарізана зелень молодого кропу додається у м'ясні, рибні і овочеві перші і другі страви, а також у салати і вінегрети при подаванні їх на стіл. Свіжий кріп можна зберегти протягом одного до двох днів. Стебла і листки молодого кропу в стадії цвітіння використовуються також при квашенні і солінні ярини та виготовленні маринадів.

— — —

ПИРІГ З ПОВИЛАМИ

2½ горнятка муки
½ фунта масла
1 горнятка цукру
2 яєць
1 ложка солодкої сметани
1 горнятка повидел з ягід, малин або черешень

Масло перетерти з мукою. Вибити яйця з цукром, додати сметану і вилляти до муки роблячи повільне легко замішане тісто. Тісто розділити на половину. Першу половину розтачати і виложити на помащену подовгасту посудину, краї тіста вирівняти на довкола посудини.

Повидло покласти рівним шаром, щоб не було порожного місця. Другу половину тіста розтачати, покраяти на тонкі шнурочки, накладати поверх повидла. Пекти у вигрітій печі 375°, 30 — 35 хвилин.

Л. Кут

МАРМЕЛЯДА З РОЖ (ROSE PETAL JAM)

Пелюстки з 2 дзн. червоних свіжих рож
1-½ ф. цукру
1 горнятко води
сок з 2 цитрин

Помиті пелюстки покласти до великої посудини, посипати ½ф. цукром і залишити через ніч. На другий день, перекласти до горщика. Додати решту складників і привести до кипіння; знизити температуру, підсмажити до густоти мармеляди упродовж 1 години, мішаючи постійно. Накладати зараз до гарячих стерилізованих слоїків, добре позакручувати накривки і перетховувати в сухому місці.

— — —

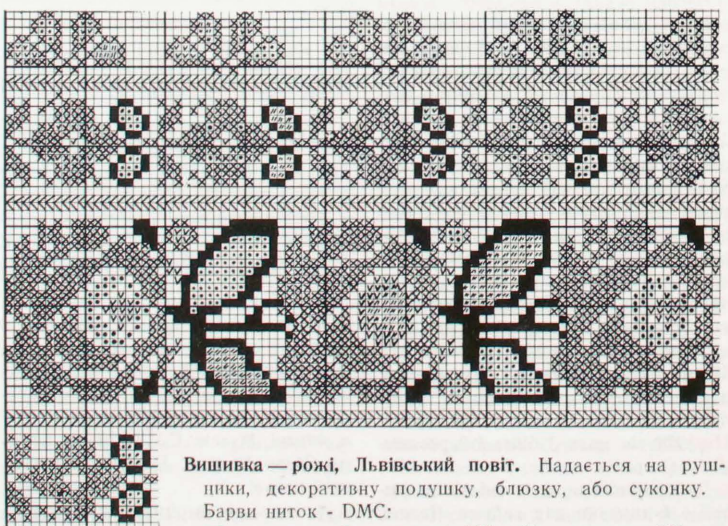

Вишивка — рожі, Львівський повіт. Надається на рушники, декоративну подушку, блюзку, або суконку.
Барви ниток - DMC:
■ — чорна, • — зелена 905, // — рожева 351
× — червона (ясна), V — синя 797

С.У.К. Музей, філія Торонто

ПРЕСОВИЙ ФОНД ВІДДІЛІВ З НАГОДИ КАМПАНІЇ

Транскона, Ман. — Відділ ім. Лесі Українки — доручила Є. Білич $150.00
Давфин, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, рефер. Оля Кізь 50.00
Виндзор — Відділ ім. Л. Українки, кор. секр. М. Телеґа 50.00
Канора, Еаск. — Відділ ім. М. Маркович, касир К. Лабюк 50.00
Вернон, Б. К. — Відділ ім. К. Ольги, рефер. К. Микитяк з нагоди закінчення кампанії 30.00
Кемсак, Саск. — Відділ С. Русової, секр. М .Ковалишин 25.00
Саскатун — Нютона кружок при відділі О. Кобилянської — М. Гарбус 10.00

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ

Ендру, Альберта — Розалія Гуцуляк — завіщання бл. п. Івана Гуцуляка, довголітнього учителя і громадського діяча $100.00

Анна Романко, Торонто 30.00
Катерина Лабюк — Канора, Саск. 25.00
Петро Корній — Виндзор, Онт., з признанням редакції журнала 17.00
Анастасія Радомська — Едмонтон 10.00
Марія Ґаук — Едмонтон 10.00
Ізабела Бойко — Едмонтон 10.00
Марія Самоїл — Едмонтон 10.00
Софія Гриник — Едмонтон 10.00
Юстина Бабій — Давфин, Ман. 10.00
Марія Ґонсов, Монтреал 10.00
Анна Корній, Гамільтон 8.00
Михайлишин — Корпорація Професіоналістів — Едмонтон 5.00
Пані Цуркелевич — Едмонтон 5.00
Я. Дуткевич — Давфин, Ман. 5.00
Ваверчак — Монтреал 4.00
Грицай — Виндзор 4.00
Трус — Ніяґара ан да Лейк, Онт. 4.00
Т. Дегодь — Васетна, Альберта 4.00
Стефанія Григоряк — Мейпл, Онт. 4.00
М. Костецька — Брендон, Ман. 4.00
М. Шпитковська — Бімзвил, Онт. 4.00
П. Саловська — Бімзвил, Онт. 4.00

По $2.00: Ольга Новак — Монтреал, В. Довганюк — Бенф, А. Процюк — Вінніпеґ, І. Сторожук — Давфин, М. Ґенга — Лашін, О. Дзюбенко — Ванкувер, П. Швець — Єлов Крік, Саск., Ґ. Карпюк — Тандер Бей, Р. Бойко — Торонто, М. Ґонсов — Лашін, Цимбаліста — Канора, М. Саранчук — Норт Бетлфорд.

НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ ПРИДБАЛИ

Наталя Іванишин — Келовна, Б. К. (раніше 18) 1
Марія Лазарук — Едмонтон (раніше 28) 4
Кароля Білик — Норт Бетлфорд (раніше 4) 1
Марія Ґнатів, Вакав, реф. відділу О. Басарабової — Вакав, Саск. 3
Оля Завісляк — від. Л. Українки — Вінніпеґ 1
Марія Кушнірик — від. К. Ольги — Вінніпеґ 1

Зголосились безпосередньо:
Одарка Козій — Сморонґ — Вінніпеґ,
пані П. Козій — Айтуна, Саск.,
добр. Анастасія Ревко — Монтреал,
пані Ровз Колосовська — Лондон, Онт.

У В-ВІ „СМОЛОСКИП" ПОЯВИВСЯ ЕСЕЙ В. МОРОЗА „МОЙСЕЙ І ДАТАН"

Балтимор (УІС „Смолоскип"). В Українському В-ві „Смолоскип" ім. В. Симоненка появився есей Валентина Мороза „Мойсей і Датан". Есей цей був написаний ще в 1968 р. Щойно після десяти років повний текст цього есею дістався шляхами українського самвидаву на Захід.

Перше і одиноке видання цього есею появилося окремою книжкою з передмовою Марти Гарасовської. Об'єм книжки 52 сторінки. Ціна 3.25 дол. Можна замовляти безпосередньо у В-ві, пишучи на адресу:

Есей „Мойсей і Датан" це найсильніший твір В. Мороза, в якому автор на прикладі Білорусії розглядає національне питання також і на Україні. В передмові до есею М. Гарасовська пише:

„Мабуть, у кожному з попередньо відомих нам есеїв Мороза немає такої чіткої конкретизації поняття нації, як саме в есеї „Мойсей і Датан": „Нація найсвятіше. Нація це синтеза всього духовного, чим володіє людина". Отож, до святощів — до долі нації — байдужість недопустима. І коли йде боротьба між Мойсеєм і Датаном — осторонь лишатися ганебно. Єдиний гідний вихід — пройнятись іскрою одержимости, випростуватись на повний зріст і стати по боці Мойсея".

* * *

Балтимор (УІС „Смолоскип"). В Українському В-ві „Смолоскип" ім. В. Симоненка появилася велика книга-збірник матеріялів і документів київської Української Гельсінкської Групи під заголовком **„УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОЗАХИСНИЙ РУХ".** Книга має 478 сторінок і у ній опубліковано 56 фотокопій окремих документів і фотографій. Передмову до неї написав Андрій Зварун, президент вашінґтонського Комітету Гельсінкських Ґарантій для України, а упорядкував її Осип Зінкевич. Ціна книги у твердій обкладинці 12.75 дол., у м'якій — 9.75. Замовлення слати на адресу:

SMOLOSKYP, P. O. Box 561, Ellicott City, Md. 21043, USA

Збірник „Український Правозахисний Рух" поділений на шість головних частин:

І-ша частина: „Програмові документи Української Гельсінкської Групи (УГС)" — включає сім документів;

ІІ-га частина: „Меморандуми і звернення" — 15 документів;

ІІІ-тя частина: „Листи і звернення членів УГС і до УГС" — 11 листів і звернень;

IV-та частина: „З архіву УГС — справа Ю. Терелі" — повний текст листа Ю. Терелі до Ю. Андропова в українській мові оригіналу;

V-та частина: „Арешт і суд над М. Руденком, О. Тихим і В. Барладяну, виступи на оборону ув'язнених" — 14 документів, а в тому повний текст вироку суду над М. Руденком і О. Тихим;

VI-та частина: „Додаткові документи і матеріяли" — 8 документів.

ISSN 0380-2140

MAR 80
P R-5
FEDORUK MRS M
12152-129 ST
EDMONTON ALTA

ВИЙШЛА З ДРУКУ

"UKRAINIAN CANADIANA"

Книга має 12 статтей про мистецтво, кераміку, Різдвяні та Великодні звичаї, куховарство, ткацтво, ношу, танці, писанки, вишивки, літературу, музику та дереворізьбу.

Книга, розміром 8½ на 8½ цалів, гарно оправлена в тверду полотняну оправу з золотим витиском.

Крім 100 стор. статтей, книга має велику бібліографію, понад 100 гарних кольорових фотографій із українських канадських ручних виробів, гарний папір і чистий друк.

ЦІНА В ПРОДАЖУ $12.00.

ПОШТОВА ОПЛАТА 50 центів.

ДРУКОВАНА В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.

Замовлення висилайте на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
A 25, 11024 - 82 Avenue
Edmonton, Alberta, Canada
T6G 0T2